

Stambena sigurnost mladih osoba

Smjernica Mreže za aktivaciju mladih

Ova publikacija je isključiva odgovornost Udruge Zamisli.

Kontakt korisnika za više informacija o publikaciji i projektu:

Udruga Zamisli
Avenija Marina Držića 71/A
10 000 Zagreb
mob.: 091 594 72 88
<https://zamisli.hr/>

Kontakti za više informacija o EU fondovima:

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
Miramarska cesta 22, 10 000 Zagreb
tel. 01 6400 600
fax. 01 6400 600
fondovi@mrrfeu.hr
<https://razvoj.gov.hr/>
www.strukturnifondovi.hr

STAMBENA SIGURNOST
MLADIH OSOBA

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Smjernica

Stambena sigurnost mladih osoba

Sadržaj

1. OPĆI UVOD	1
2. PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ	4
3. KVALITETA I PRIMJENJIVOST TRENUTNIH MJERA SUBVENCIONIRANJA STAMBENIH KREDITA APN I DRUŠTVENO POTICANE STANOGRADNJE POS, NA MLADE KAO CILJANU SKUPINU.....	5
3.1. UVOD	5
3.2. PROBLEMI	7
3.3. PREGLED POSTOJEĆIH ISTRAŽIVANJA I DOKUMENATA	8
3.4. ZAKLJUČCI	11
3.5. PREPORUKE.....	11
4. AKTIVNIJA LOKALNA SAMOUPRAVA U ANGAŽIRANJU VLASTITIH RESURSA	13
4.1. UVOD	13
4.2. PROBLEM	13
4.3. PREGLED POSTOJEĆIH ISTRAŽIVANJA I DOKUMENATA	14
4.4. ZAKLJUČCI	15
4.5. PREPORUKE.....	16
5. SUFINANCIRANJE NAJMA ZA MLADE OSOBE.....	17
5.1. UVOD.....	17
5.2. PROBLEM	18
5.3. PREGLED POSTOJEĆIH ISTRAŽIVANJA I DOKUMENATA	20
5.4. ZAKLJUČCI	23
5.5. PREPORUKE	25
6. OPĆI ZAKLJUČAK	26
7. POPIS LITERATURE	28

1. OPĆI UVOD

Uz pojam "stanovanje", odnosno dom, povezujemo nekoliko funkcija: 1) Dom je mjesto za opuštanje, konzumaciju, komunikaciju i stilizaciju. 2) Dom je mjesto za partnera i nečije intimne odnose. 3) Dom je mjesto za naše privatne potrebe, za tjelesnost i intimnost, protuteža poslu i javnoj sferi.¹ Funkcije i mogućnosti stanovanja određene su stambenom politikom, zakonskom regulativom i tržišnim procesima, ali glavnu ulogu u stambenoj politici preuzima lokalna samouprava.² „Stan je osnovna čovjekova potreba, s više socioekonomski isprepletenih obilježja. Stan ima simboličku vrijednost, s njim se identificiramo. On nam je dom i najugodnije mjesto boravka. Stan je posebno dobro, a trebaju ga i oni koji ga nisu u stanju sebi priuštiti. Stan trebamo kad smo mladi i kad stvaramo obitelj, a nismo u stanju odmah platiti njegovu vrijednost. Stan možemo steći u vlasništvo ili ga ugovornim odnosom unajmiti.“³ Osjećaj samostalnosti kod mladih je izražen upravo kroz stvaranje vlastitog doma i stoga ne iznenađuje sve veća potreba za stambenog zbrinjavanje mladih. „Priuštivost i održivost stanovanja prepoznati su kao iznimno važni problemi europskih društava.“⁴

„Vrijednosno ishodište europske socijalne politike nakon Rimskog ugovora i osnivanja Europskog socijalnog fonda predstavlja Europska socijalna povelja (1961.) Vijeća Europe. Naknadna revidirana verzija usvojena je 1996. godine te sadrži proširen skup socijalnih prava. Tako se, primjerice, članak 31. (revidirane) Europske socijalne povelje tiče prava na stan, čime se stranke (države potpisnice) obvezuju da će (Vijeće Europe, 1997.:50): promicati ostvarenje zadovoljavajuće razine stanovanja, spriječiti ili smanjiti beskućništvo s ciljem njegove postupne eliminacije, učiniti troškove stanovanja prihvatljivim osobama koje ne raspolažu

¹ Gaiser, W. (1999), Young People and Housing: A challenge for individuals and the welfare state, U: Bendit R., Gaiser W., Marbach J.H. (eds) Youth and Housing in Germany and the European Union. VS Verlag für Sozialwissenschaften, Wiesbaden. https://doi.org/10.1007/978-3-663-11895-4_3

² ibid.

³ Bežovan, G., Stambena prava u Hrvatskoj i problemi njihova ostvarenja, Studijski centar socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2003., str. 90

⁴ Pandžić, J., Re-Dwell–Projekt o priuštivom i održivom stanovanju u Europi, Studijski centar socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, str. 123

dostatnim sredstvima. Pet godina nakon objave revidirane Europske socijalne povelje Odbor za socijalnu koheziju Vijeća Europe usvaja dokument naziva Pristup socijalnim pravima u Europi (2002.), u kojem su problematizirani dosezi različitih europskih zemalja u području stanovanja (Vijeće Europe, 2003.): nepostojanje definicije minimalnih standarda stanovanja i definirane odgovornosti javne vlasti u tom području, kvalitativni (veličina, tip i udobnost) i kvantitativni (nedovoljna ponuda) manjak stanova te nedostatak političke volje za ublažavanjem posljedica privatizacije stanovanja, problem priuštivosti kao prepreka u ostvarivanju prava na stan kao socijalnog prava te nedostatak informacija o međunarodnim ugovorima i njihovu značenju za nacionalne stambene politike. Sankcije Vijeća Europe uslijed eventualnog odstupanja pojedine države (stranke) od promocije prava navedenih u Europskoj socijalnoj povelji simboličke su naravi, a ne materijalne." ⁵

Možemo vidjeti kako je problem stambenog zbrinjavanja prepoznat i na europskoj razini, što može biti pokretač promjena javnih politika u pojedinoj državi. Društveni značaj koji imaju programi stanogradnje prepoznat je i u Hrvatskoj, iako samo simboličke naravi u svrhu predizbornih kampanja. „Programi stanogradnje u Republici Hrvatskoj od 1991. do 2016. godine bitan su čimbenik i pokazatelj socijalnog razvoja i gospodarskog napretka društva i zato ih treba društveno poticati, regulirati i kontrolirati jer su dostupnost stana i osiguranje osnovnog standarda i kvalitete stanovanja temeljne ljudske potrebe i prava." ⁶ Bitno je prepoznati problem prilikom oblikovanja javnih politika, no već predugo ovaj problem predstavlja kočnicu mladim ljudima za osamostaljenjem: „Većina mladih osoba nema riješeno stambeno pitanje u vidu vlastite nekretnine. Mlađe osobe žive sa svojim roditeljima, u iznajmljenom stanu ili domu ukoliko su u sustavu obrazovanja, a ukoliko su izašli iz sustava

⁵Pandžić, J., Proturječnosti stambenih politika u razvijenim državama EU-a, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Studijski centar socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska, Sociologija i prostor, 54 (2016) 206 (3): 219-246, str. 237

⁶ Bobovec, B., Mlinar, I., Pozojević, A., Programi stanogradnje u Hrvatskoj od 1991. do 2016. godine, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja RH, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, str. 217

obrazovanja često žive i dalje sa svojim roditeljima, u drugom krilu/katu kuće, te nešto rjeđe u najmu. Najam stambenog prostora donekle je problematičan jer smatraju da cijena najma i ponuda nisu u skladu. Sam proces osamostaljivanja kroz kupovinu vlastite nekretnine smatraju vrlo teško izvedivim." ⁷ EUROSTAT statistike pokazuju da 77 posto mladih u dobi od 18 do 34 godine u RH živi s roditeljima po čemu smo vodeći u Europi. Mreža mladih Hrvatske provela je anketu na uzorku od 1200 mladih gdje je 70 posto mladih detektiralo pitanje stambenog osamostaljivanja kao jedan od glavnih problema mladih te bi njegovo rješavanje trebalo biti prioritet.⁸

⁷ Gradski program za mlade grada Karlovca od 2020. do 2023., str. 31

⁸ Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, panel rasprava na konferenciji "Mladi-generacija koja dolazi", Samobor, 2021.

2. PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

S ciljem dobivanja uvida u postojeće mjere stambenog zbrinjavanja u Hrvatskoj, analizirane su postojeće mjere stambenog zbrinjavanja na lokalnoj razini. Potreba za ovakvom analizom proizašla je iz nedostatka informacija o ovakvim mjerama na jednom mjestu. Nedostaje i sama evaluacija tih mjera na lokalnoj razini, a trenutno jedini evaluacijski element su iskustva korisnika. Ovim prikazom mjera stvaramo dodatan prostor za istraživanje i evaluaciju, kao i moguće preporuke kako bi lokalne jedinice dobile povratnu informaciju o uspješnosti njihovih mjera.

Ovom tablicom prikazane su mjere stambenog zbrinjavanja po županijama Republike Hrvatske. Iako su mjere različite, srž mjera je financijska pomoć. Prepoznali smo mjere financijske potpore za kupnju objekta ili zemljišta, ali i rekonstrukciju ili adaptaciju objekta. Uz sufinanciranje gradnje i/ili kupnje, neke mjere odnose se na sufinanciranja kamata stambenih kredita, kao i na sufinanciranje priključaka za vodu i struju. Prepoznali smo da grad Dubrovnik daje financijsku potporu za najam stanova, što je jedan od rijetkih primjera ovakve mjere. Mjere dosta ovise o lokalnoj politici i postoje dobri primjeri rješenja stanovanja, ali su na lokalnoj razini. U tablici, posebnu kategoriju čini dob do koje se mjere primjenjuju na građane. Podaci prikazani u tablici pokazuju da većina postojećih mjera nema definiranu dobnu granicu, te samim time nisu specifično usmjerene na mlade. Dodatno, kod onih mjera koje imaju definiranu dobnu granicu, najrjeđa i najniža je 35 godina.⁹

⁹ U prilogu

3. KVALITETA I PRIMJENJIVOST TRENUTNIH MJERA SUBVENCIONIRANJA STAMBENIH KREDITA APN I DRUŠTVENO POTICANE STANOGRADNJE POS, NA MLADE KAO CILJANU SKUPINU

3.1. UVOD

Najrasprostranjenije mjere stambenih politika na nacionalnoj razini su mjera subvencioniranja stambenih kredita (APN) i društveno poticana stanogradnja (program POS). Prva mjera, „subvencioniranje stambenih kredita, državna je mjera kojom se subvencionira plaćanje dijela stambenog kredita prvih pet godina otplate kredita. Mjera se provodi od 2017. godine, točnije pozivi su provedeni 2017., 2018., 2019. i 2020. godine, a Izmjenama Zakona o subvencioniranju stambenih kredita koje su stupile na snagu 29. prosinca 2020. godine omogućeno je daljnje subvencioniranje stambenih kredita za mlade sve do 31. prosinca 2023., za svaku kalendarsku, odnosno proračunsku godinu. Subvencionira se stambeni kredit do najviše 1.500 € po m² u kunama, odnosno do najvišeg iznosa kredita od 100.000 € u kunama. Rok otplate ne smije biti kraći od 15 godina. Zahtjev mogu podnijeti građani s prebivalištem na području RH koji nisu stariji od 45 godina te imaju kreditnu sposobnost tj. ispunjavaju uvjete banke za dobivanje stambenog kredita, koji nemaju u vlasništvu stan odnosno kuću te čiji bračni ili izvanbračni drug u vlasništvu nema stan, odnosno kuću ili koji u vlasništvu ima samo jedan stan ili kuću koju prodaje radi kupnje većeg stana ili kuće, odnosno gradnje kuće zbog potreba vlastitog stanovanja. Za svako živorođeno ili posvojeno dijete u roku subvencioniranja stambenog kredita rok za subvencioniranje kredita produljuje se za dvije godine, te za jednu godinu po djetetu, članu kućanstva podnositelja zahtjeva, a koje nema navršenih 18 godina. Do sada je ovom mjerom stambenog zbrinjavanja više od 9400 obitelji osiguralo svoj dom, a u tim je obiteljima rođeno više od 1100 djece.“¹⁰ Prema iskustvu jednog

¹⁰ <https://gov.hr/hr/subvencioniranje-stambenih-kredita-za-mlade/1286> (pristupljeno 2.12.2021.)

korisnika, kao najveća prednost APN mjere je ta da korisnici korištenjem te mjere mogu ostvariti najniže kamatne stope kod ugovaranja stambenog kredita.

Druga mjera, društveno poticana stanogradnja (Program POS) provodi se izgradnjom stanova, odnosno stambenih zgrada, organiziranom na način kojim se ostvaruje svrhovito korištenje javnih i drugih sredstava za pokriće troškova pripreme i izgradnje, osigurava povrat tih sredstava, omogućuje prodaja stanova uz obročnu otplatu pod pristupačnijim uvjetima od tržišnih u pogledu kamata i rokova otplate te omogućuje davanje u najam izgrađenih stanova uz mogućnost otkupa istih. Kao potencijalni kupac stana iz programa POS-a, potrebno je obratiti se općini odnosno gradu.¹¹ Javna sredstva kojima se potiče organizirana izgradnja stanova osiguravaju Republika Hrvatska i jedinice lokalne samouprave.¹² Osim POS mjere, postoji mjera POS+ te najam POS-ovih stanova. Programom POS+ potiče se prodaja novoizgrađenih stanova na tržištu nekretnina odobravanjem zajmova za kupnju stana javnim sredstvima.¹³ Najam stanova provodi se uz mogućnost otkupa istih.¹⁴ Obje mjere zakonski su uređene te se razlikuju u pogledu pojedinih stvari, ali im je zajednički cilj rješavanje stambenog pitanja (mladih) osoba bez nekretnine u vlasništvu.¹⁵ POS-om se afirmiralo subvencionirano stanovanje, kao i stvaranje stambene politike socijalnoga karaktera, kako bi se u svim segmentima društva, pa tako i tijelima državne uprave i samouprave, neovisno o opcijama koje su na vlasti, formiralo jasno stajalište da je rješavanje stambenog pitanja temelj socijalnoga mira i napretka države.¹⁶

¹¹ <https://gov.hr/hr/pos-program-poticane-stanogradnje/1294> (pristupljeno 2.12.2021.)

¹² Bobovec, B., Mlinar, I., Pozojević, A., Programi stanogradnje u Hrvatskoj od 1991. do 2016. godine, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja RH, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, str. 220

¹³ <https://gov.hr/hr/program-pos/1296> (pristupljeno 2.12.2021)

¹⁴ <https://gov.hr/hr/pos-najam-nekretnina/1298> (pristupljeno 2.12.2021)

¹⁵ <https://www.zakon.hr/z/925/Zakon-o-subvencioniranju-stambenih-kredita>, <https://www.zakon.hr/z/371/Zakon-o-dru%C5%A1tveno-poticanoj-stanogradnji> (pristupljeno 2.12.2021)

¹⁶ Bobovec, B., Mlinar, I., Pozojević, A., Programi stanogradnje u Hrvatskoj od 1991. do 2016. godine, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja RH, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, str. 220

3.2. PROBLEMI

A) PROBLEMI MJERE STAMBENOG SUBVENCIONIRANJA (APN MJERA)

1) Prema iskustvu korisnika mjere, sami postupak prijavljivanja za korištenje mjere APN-a nije složen ali je dokumentacija koja se traži poprilično zahtjevna. Veliki minus je čekanje na odobrenje koje konkretno za subvencioniranje stambenih kredita traje 3 mjeseca.¹⁷

2) Pri korištenju mjere stambenog subvencioniranja dolazi se do problema dugogodišnje financijske opterećenosti. Naime, rok na koji se podiže kredit za mjeru stambenog subvencioniranja ne smije biti kraći od 15 godina te se radi o problemu dugogodišnje ugovorne obvezanosti neprimjerenoj primjerice planovima o proširenju obitelji u budućnosti što bi zahtijevalo veću nekretninu.

3) Uz oprezno tumačenje u skladu s drugim tržišnim čimbenicima, istovremeno uz uvođenje APN mjere za subvencioniranje stambenih kredita, porasle su cijene nekretnina. (Vidi dolje izvor za pojašnjenje)

4) Postoje različite vrste problema prilikom implementacije primjena APN mjera, kojima su najizloženije mlade obitelji. Važno je omogućiti visoku razinu kontrole postupka provedbe mjera, kako bi se svim korisnicima omogućilo pravedno i transparentno korištenje APN mjera.

5) Mjera je namijenjena isključivo za kupovinu cijele nekretnine, a ne za manju adaptaciju ili uređenje postojeće nekretnine koja ne iziskuje ishodađenje građevinske dozvole. Time su primjerice zakinite osobe koje žive u manjim sredinama i žele proširiti roditeljsku kuću ili postojeću nekretninu u svom vlasništvu.

6) Postoje medijski izvještaji dovedeni u vezu sa zlouporabom APN-a.

B) PROBLEMI POS MJERE

¹⁷ Sudionik panela (korisnik mjere), panel rasprava na konferenciji "Mladi-generacija koja dolazi", Samobor, 2021.

7) Veliki problem je nekvalitetna izgradnja pojedinih POS-ovih stanova.¹⁸

C) ZAJEDNIČKI PROBLEMI MJERA

8) Mjere su, izuzev najma POS-ovih stanova, moguće samo za kreditno sposobne te se postavlja pitanje mjere dugoročnog najma koji postoji, ali je nedovoljan zbog velikog broja potencijalnih korisnika ili zbog ekonomske neisplativosti (stopostotno ulaganje države i jedinica lokalne i regionalne samouprave - JLRS) ili zbog nekorištenja uopće državnih i nekretnina JLRS.

9) S obzirom na uvjet starosti korisnika do 45 godina, ne vidi se utjecaj mjere na mlade kao skupine u starosti od 15 – 30 godina.

10) Neinformiranost zaposlenika regionalnih i lokalnih samouprava o mogućnosti modificiranja državnih mjera s vlastitim programima.

11) Ne postoji uzročno-posljedično istraživanje (osim navođenja podatka na stranicama Vlade RH za informiranje i usluge građana) kojim bi se pokazalo u kojoj mjeri su postojeće mjere dobre i korisne za mlade.¹⁹

3.3. PREGLED POSTOJEĆIH ISTRAŽIVANJA I DOKUMENATA

„Za Hrvatsku je karakteristična iznimno visoka stopa stambenog vlasništva. Hrvatska kućanstva naprosto se bolje osjećaju kada žive u vlastitim stambenim nekretninama koje smatraju stabilnijim rješenjem, dok se najam često smatra nesigurnim i privremenim.“²⁰

¹⁸ <https://www.jutarnji.hr/vijesti/zagreb/zgrada-iz-noce-more-nova-je-ima-332-stana-a-u-pola-godine-stiglo-je-cak-311-primjedbi-4108032> (pristupljeno 2.12.2021)

¹⁹ Ipak, ovo istraživanje navodi mjeru kao demografski važnu. Smokvina V., Čunčić M., Suvremeni izazovi u provođenju socijalne politike..., Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, 2019, vol. 40, br. 3, 1175-1206, str. 1199

²⁰ Kunovac D., Žilić I., „Dome, slatki dome: učinak subvencioniranja stambenih kredita na tržište nekretnina u Hrvatskoj“, Istraživanja I-63, HNB, 2021., str. 6

Postoji nejednakost prístupivosti nekretnina u Republici Hrvatskoj. „Uočljivo je da su stambene nekretnine najmanje prístupive u priobalnim jedinicama lokalne samouprave. Vrijednost indeksa prístupivosti je najniža, a samim time je prístupivost najveća u nerazvijenim i ruralnim dijelovima zemlje.“²¹ Važno je imati na umu sljedeće specifičnosti RH u pogledu bilježenja vrlo snažnog rasta cijena nekretnina. Veliku ulogu igra i turistička djelatnost. “Provedena analiza u skladu je sa stajalištem da je veći broj kupnji nekretnina tj. obavljenih transakcija, u periodu uvođenja mjera, potaknuo trajno povećanje cijena, i to posebno stanova. To dokazuje i činjenica da su rasle cijene i za starije, tretirane stanove u razvijenim općinama koje apsorbiraju više subvencija.”

²² Mreža mladih Hrvatske je rezultatima fokus grupa utvrdila da mladi smatraju trenutno postojeće mjere stambenog zbrinjavanja (APN i POS) nedovoljno transparentnima i učinkovitima.²³

Poziv za prijavu na mjere je ograničen na dva puta godišnje zbog ograničenih sredstava tako da je potrebno razmisliti o fleksibilnijem (zakonskom) rješenju prijava kako pritisak na kupovinu nekretnina ne bi bio uvjetovan vremenom podnošenja zahtjeva 2 puta godišnje²⁴, nego bi određeni dio sredstava ostao sačuvan primjerice prioritarno za određenu dobnu skupinu (mlade do 30 godina), neovisno o redovnom pozivu za osobe do 45 godina. Trebalo bi razmotriti mogućnost modifikacije mjere za subvencioniranje za proširenje ili dograđivanje postojeće nekretnine. U sklopu POS-a ta mjera postoji, ali je stvarno ograničena malim financijskim sredstvima lokalnih samouprava te je nedostatna. Primijećen je i nedostatak fokusa na mlade do 30 godina te dolazimo do problema primjenjivosti mjera s obzirom na kreditnu sposobnost i radnopravni status te skupine. Veći je fokus na status neimanja

²¹Vizek M., Slijepčević S., Rašić Bakarić I., Stojčić N., Pregled tržišta nekretnina Republike Hrvatske, Repozitorij Ekonomskog instituta u Zagrebu, 2020., str. 143

²²Kunovac D., Žilić I., str. 20

²³ Sudionik panela (korisnik mjere), panel rasprava na konferenciji “Mladi-generacija koja dolazi”, Samobor, 2021.

²⁴ Kunovac D., Žilić I., str. 13

nekretnine u vlasništvu negoli na dob korisnika.²⁵ Istraživanja govore o tome da je priuštivost nekretnina za sve skupine relativno mala u Hrvatskoj, a mladi do 30 godina su pritom u još nepovoljnijoj situaciji.²⁶ Događa se „copy/paste“ mehanizam javnih poziva bez uvjeta prilagođenih mladima jer ne postoji volja ili znanje o mogućnosti kombiniranja istih). Primjerice POS mjere su prividno rigidne, postoji mogućnost za njihovu modifikaciju, ali mora postojati interes i volja za suradnjom, informiranjem i vertikalno- horizontalnom dvosmjernom komunikacijom, dakle državne razine i uprava jedinica lokalnih i regionalnih samouprava te JLRS s građanima, što trenutno prema iskustvu (potencijalnih) korisnika i nije zaživjelo.²⁷ Rješenje je razmjena primjera dobre prakse i razvoj kanala za jednostavnu komunikaciju (općina Vrgorac kao pozitivan primjer). Dakle, uz postojeće državne mjere subvencioniranog kreditiranja i POS stanovanja, općine i gradovi bi mogli sudjelovati u dodatnom pogodovanju mladima primjerice sudjelovanjem u plaćanju kamata kredita korisnika, oprostom komunalnih naknada i slično. Način na koji bi se mogle razmjenjivati informacije je prvo na razini svih općina u jednoj županiji, zatim na županijskoj razini s grupiranjem županija sličnog stupnja razvoja i potreba mladih. Rješenje za brojne probleme oko nekvalitetne izgradnje u kojima čitamo u medijima je transparentni sustav dodjele izvođenja radova te odgovarajući (osim sudskog) državni mehanizam odgovornosti za štetu nastalu zbog neispravne i nekvalitetne gradnje, odnosno stvarno, a ne nominalno preuzimanje odgovornosti države za nastalu štetu zbog lošeg odabira izvođača radova, primjerice poticanje ugovaranja arbitražnih klauzula za naknadu štete. Potrebno je praćenje, analiza i vrednovanje strategija koje se planiraju provesti i inzistirati na odgovornosti. Da se primjerice može ići u propitkivanje koliko se mladih do 30 godina uključilo u APN mjere u usporedbi s onima koji su do 45 godina ili koliko se više zaista djece rodilo zbog korištenja mjera treba poticati

²⁵ čl. 21., st. 3 Zakona o društveno poticanoj stanogradnji, <https://www.zakon.hr/z/371/Zakon-o-dru%C5%A1tveno-poticanoj-stanogradnji> (pristupljeno 2.12.2021)

²⁶ Vizek M., Slijepčević S., Rašić Bakarić I., Stojčić N., Pregled tržišta nekretnina Republike Hrvatske, Repozitorij Ekonomskog instituta u Zagrebu, 2020., str. 143.

²⁷ Sudionik panela (korisnik mjere), panel rasprava na konferenciji “Mladi-generacija koja dolazi”, Samobor, 2021.

istraživanja kako bi se potencijalne izmjene mjera temeljile na kvalitetnim podacima i analizama. Ključno je da se omogući kvalitetna provedba svih strateških i zakonskih dokumenata, ali je važno omogućiti kvalitetnu implementaciju, jer je Republika Hrvatska najslabija upravo u implementiranju javnih politika.

3.4. ZAKLJUČCI

Kvaliteta i primjenjivost trenutnih mjera subvencioniranja stambenih kredita APN i društveno poticane stanogradnje POS ne mogu se ocijeniti dovoljnima i korisnima za skupinu mladih do 30 godina. Postojeće mjere uglavnom nisu fokusirane na mlade, te ne uzimaju u obzir njihov specifičan financijski i radni status. Također, potrebno je olakšati pristup informiranju mladih o prilikama koje su dostupne na lokalnoj razini i poticati rad na kvalitetnim znanstvenim istraživanjima koja bi mogla ponuditi rješenja za buduće zakonske izmjene. Sva ponuđena rješenja u izlaganju zasad se moraju slagati oko postojećih mjera s obzirom na to da je najavljeno da će se one provoditi do 2023. te je važno inzistirati na uvođenju mogućih modifikacija postojećih mjera na lokalnim razinama, u dijelovima u kojima je moguće više utjecati na promjene (konkretno primjer, da jedinice lokalne samouprave daju prvenstvo kod najma stanova mladima).

3.5. PREPORUKE

1. Zakonske izmjene koje će kod stambenog subvencioniranja kredita omogućiti i obuhvatiti i korisnike koji žele proširiti ili nadograditi postojeću nekretninu u svom vlasništvu
2. Poticanje dugoročnog najma kroz aktivaciju zapuštenih nekretnina u državnom odnosno gradskom/općinskom vlasništvu ili kroz osiguravanje dijela stanova za najam u POS izgradnji
3. Osmisliti rješenje prijava na natječaj tijekom cijele godine kako pritisak na brzu kupovinu nekretnina ne bi bio 2 puta godišnje u razdobljima izlaska poziva

4. Inzistirati na prvenstvu mladih osoba u svim javnim pozivima i natječajima koji se tiču rješavanja stambenog pitanja mladih
5. Informirati zaposlenike jedinica lokalnih samouprava i aktualizirati razmjenu primjera dobrih praksi između njih za modifikaciju državnih s lokalnim mjerama
6. Urediti efikasnije rješavanje pitanja nekvalitetne izgradnje i naknade štete
7. Poticati istraživanja o kvaliteti i primjenjivosti mjera te mogućnostima njihove evaluacije
8. Proučavati primjere drugim državama, naročito EU

4. AKTIVNIJA LOKALNA SAMOUPRAVA U ANGAŽIRANJU VLASTITIH RESURSA

4.1. UVOD

Lokalna samouprava odgovorna je za stambeno pitanje svojih stanovnika pa tako i mladih. Žele li zadržati mlade u svojim sredinama, trebaju pružiti mladima razlog za ostanak.²⁸ Rješavanje njihovog stambenog pitanja, pri vrhu je ljestvice važnosti.²⁹ Kvalitetne mjere mogu pridonijeti ostanku mladih, pa čak i doseljavanju. „Alarmantni problem depopulacije gotovo da je potpuno ograničen na ruralne predjele te postaje sve ozbiljnijom prijetnjom, ne samo kad govorimo o ekonomskom razvoju, nego i o samom opstanku mnogih malih lokalnih zajednica koje bi, zbog sve intenzivnije migracije u urbana područja, mogle potpuno ostati bez ljudi (Marini i Mooney, 2006). Nepriuštivost pristojnog stanovanja negativno utječe na demografski razvoj, a okidač je i za odluke mladih o iseljavanju iz zemlje.³⁰

4.2. PROBLEM

Veliki broj lokalnih samouprava, osobito onih manjih ima ograničeni budžet s kojim raspolažu, a koji im ne ostavlja mnogo prostora da omoguće mladima kvalitetnu potporu u pogledu stanovanja. Nerazvijenim lokalnim samoupravama iznimno je teško zadržati mlade i osigurati stambeno pitanje kada se zbog svog stanja trebaju fokusirati na sprječavanje siromaštva svojih stanovnika. Zbog toga jedan dio samouprava nema stambenu politiku za mlade. Ipak, postoje i lokalne uprave koje bi mogle napraviti strategiju stambenog pitanja mladih na njihovom

²⁸Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, panel rasprava “Mladi-generacija koja dolazi” , Samobor, 2021.

²⁹ Mreža mladih Hrvatske, panel rasprava na konferenciji “Mladi-generacija koja dolazi” , Samobor, 2021.

³⁰ Bežovan, G., Pandžić, J., Kvaliteta stanovanja u programu javnog najamnog stanovanja: primjer Novog Jelkovca, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, str. 38

području, a ipak im to nije praksa. Razlozi mogu biti raznovrsni, od nezainteresiranosti do neznanja kako to ostvariti.

4.3. PREGLED POSTOJEĆIH ISTRAŽIVANJA I DOKUMENATA

Deficit stanovništva i ljudskog kapitala u malim sredinama postaje njihov najveći izazov, jer je upravo ljudski kapital ključni element svih potencijalnih razvojnih politika. Problem razvoja lokalnih zajednica, u kontekstu nedostatka ljudskog i društvenog kapitala, nije problem samo nedostatka financijskih sredstava, nego deficita ideja, ekspertiza i poduzetničkih inicijativa. Brojni teoretičari koji se bave ekonomskim pitanjima već dulje vrijeme tvrde kako dugoročni ekonomski rast sve više ovisi o specifičnim znanjima i inovativnim rješenjima, a ne prirodnim resursima nekog područja (Hudson, 2005), što znači da će upravo nove, kreativne inicijative stvoriti uvjete za smjer daljnjeg kretanja razvoja." ³¹ „U razvojnim planovima jedinice lokalne samouprave (Nizozemska, Švedska, Danska) značajnu pažnju posvećuju gradnji stanova i podmirivanju stambenih potreba. Prosječno svakih pet godina procjenjuju se stambene potrebe i na osnovi toga se izrađuju planovi podmirjenja tih potreba za jedinice lokalne samouprave, regije i nacionalni program. To je veoma važna aktivnost jer se na taj način mobilizira potrebna politička podrška financiranju programa stambene gradnje.

Jedan dio lokalnih samouprava fokusirao se na mlade i na njihovo stambeno pitanje. Neke općine, daju financijsku pomoć za kupnju nekretnine ili zemljišta ili za rekonstrukciju ili nadogradnju postojeće nekretnine. Često su ti iznosi niski, moglo bi se reći simbolični. Međutim, vrlo mali broj lokalnih samouprava odriče se u potpunosti onoga što je u njihovoj nadležnosti. Ipak, jedan od svijetlih primjera koji bi mogao služiti i ostalim općinama je općina Donji Andrijevići u Brodsko-posavskoj županiji koja mladima do 40 godina daje potporu u obliku financiranja priključaka na komunalnu infrastrukturu u iznosu od 100% te osigurava

³¹ Miletić, G.-M., Ursić, S., Krnić, R., Sekundarno stanovanje i upravljanje lokalnim razvojem: lokalni društveni odnosi kao odrednica participacije stalnih i povremenih stanovnika u procesu planiranja razvoja, Revija za sociologiju 47 (2017), 3: 303–334, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, str. 304

povrat poreza na promet nekretninama u 100% iznosu koji zakonski pripada općini.³² Općina Virje u Koprivničko-križevačkoj županiji također omogućuje mladima do 35 godina podmirenje troškova koji se odnose na infrastrukturu u iznosu od 100%.³³

4.4. ZAKLJUČCI

Kao što je već spomenuto, mnoge općine nisu upoznate sa svojim mogućnostima, odnosno nemaju dovoljno informacija o potencijalnim izmjenama koje u nacionalnim programima mogu provoditi. Stoga bi bilo korisno osvijestiti ih o njihovim mogućnostima i približiti im primjere općina koje već imaju određene programe kako bi ih mogli prenijeti i prilagoditi na svome području. Podmirenje troškova koji se odnose na infrastrukturu, povrat poreza na promet nekretninama koji je u vlasništvu općine, mjere su koje općine mogu poduzeti da bi olakšali mladima na svom području njihovo stambeno pitanje. „Stambenu politiku trebalo bi kreirati i na državnoj i na lokalnoj razini. Lokalna uprava trebala bi moći omogućiti stanovanje za sve građane, nakon utvrđivanja stambenih potreba, planskom gradnjom. Lokalna samouprava trebala bi voditi računa o potrebama svoga područja i primjereno tome oblikovati stambenu politiku i programe. Gradnjom stanova za neku vrstu javnog najma trebalo bi mladim obiteljima i osobama koje su sada u nepovoljnom statusu najamoprimca omogućiti najam stana po nižim cijenama nego što su sada »na crno« bez ugovora i mogućnosti ostvarivanja pomoći za plaćanje najamnine.“³⁴

³² <https://donjiandrijeveci.hr/wp-content/uploads/2020/02/Javni-poziv.pdf> (pristupljeno 3.12.2021.)

³³ <https://virje.hr/wp-content/uploads/2021/02/Javni-poziv-za-podnosenje-prijava-za-koristenje-sredstava-pri-riesavanju-stambenog-pitanja-na-podrucju-opcine-Virje.pdf> (pristupljeno 3.12.2021.)

³⁴ Bežovan, G., Analiza sustava subvencioniranja najamnina i troškova stanovanja te prakse gradnje socijalnih stanova u Hrvatskoj, izvorni znanstveni rad, 2010., str. 736

4.5. PREPORUKE

1. Financiranje u punom iznosu priključaka na komunalnu infrastrukturu potrebnu za stambenu gradnju (komunalna naknada, električna energija, plin, grijanje, voda, odvodnja i drugi troškovi stanovanja u skladu s posebnim propisima) od strane lokalne samouprave
2. Razviti program stambene politike, strategije i plana aktivnosti te osiguravanje zemljišta i infrastrukture za stambene projekte fokusirane na mlade osobe od strane lokalne vlasti
3. Povrat poreza na promet nekretninama u punom iznosu osobama mlađim od 30 godina
4. Omogućiti informiranje mladih od strane lokalne uprave preko diverzificiranih platforma komunikacije (uključujući i društvene mreže), jer je važno približiti ove mjere i politike mladima

5. SUFINANCIRANJE NAJMA ZA MLADE OSOBE

5.1. UVOD

Mladi čine vrlo heterogenu skupinu u društvu, a osim što čine skupinu od 15. do 30. godine života, karakteristike njihovog života su neizvjesnost, profesionalni i emocionalni razvoj, te velika želja za osamostaljivanjem. Bitan dio osamostaljivanja je upravo izgradnja samostalnog života, udaljenog od života svojih roditelja/skrbnika. Stabilno stanovanje temelj je za uspješne ishode mladih jer zadovoljava osnovnu ljudsku potrebu, sigurnosti. Mladi su skupina koja je vrlo mobilna i nije vezana za određeno mjesto. Privatna i poslovna dinamika čini ih osobama koje su sklone mijenjanju lokacije na kojoj stanuju.³⁵ Zbog toga je za mnoge mlade optimalna opcija boraviti u iznajmljenoj nekretnini, dok ne odluče skrasiti se u jednom mjestu. Ipak, mnogi od njih ne mogu si zbog visokih najamnina osigurati svoj iznajmljeni prostor pa odustaju od toga i ostaju u roditeljskom domu. Prema podacima EUROSTAT-a Hrvati najkasnije napuštaju život u roditeljskom domu s prosjekom od 32.4 godine, dok je prosjek cijele EU 26.4 godina.³⁶ Isto tako Hrvatska je od svih članica EU na vodećem mjestu sa 62 posto mladih u dobi od 25 do 34 godine koji žive s roditeljima. Za usporedbu, prosjek EU 30 posto, a država koja ima najmanji postotak je Danska sa 4 posto.³⁷ Na primjeru Češke empirijski je utvrđeno, putem analize odgovora iz anketnog istraživanja preferencija mogućeg ponašanja u slučaju iznenadnog gubitka zaposlenja, da vlasništvo nad stanovima ima ulogu prepreke migracijama radne snage te da se može smatrati jednim od izvora strukturne nezaposlenosti (Lux i Sunega, 2012.).³⁸ Osim toga, u razvijenim društvima mijenjaju se i stambene potrebe te dolazi do veće

³⁵ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/edn-20200812-1> (pristupljeno 1.12.2021.)

³⁶ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/edn-20210812-1> (pristupljeno 1.12. 2021.)

³⁷ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/edn-20200812-1> (pristupljeno 1.12. 2021.)

³⁸ Bežovan, G., Pandžić, J., Kvaliteta stanovanja u programu javnog najamnog stanovanja: primjer Novog Jelkovca, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, str. 34

mobilnosti i potrebe prilagođavanju europskom tržištu rada. Ovo se pogotovo odnosi na mlade samce ili parove bez djece koji se najviše odlučuju na najam stana.³⁹

5.2. PROBLEM

Prateći aktualna zbivanja u hrvatskom društvu unatrag desetak godina, možemo primijetiti manifestacije nesigurnosti stanovanja realiziranog tržišnim putem: zaduživanjem ili privatnim najmom. Podstanarstvo realizirano na privatnom tržištu najma u Hrvatskoj je, kao i u drugim postsocijalističkim zemljama (Hegedűs, Lux i Horváth, 2018) velikim dijelom još uvijek dio sive ekonomije, karakterizirano neformalnim dogovornim, a ne formalnim ugovornim aranžmanima (Bežovan, 2018), što se odražava na sigurnost i stabilnost stambenog statusa podstanara.⁴⁰ Važnost zakonskog uređenja ugovora o najmu stana ima, osim jasnih zahtjeva za pravnom sigurnosti, i značajne socijalne razloge. Tako rješavanje stambenih problema pojedinaca i obitelji predstavlja ostvarivanje elementarne ljudske potrebe. Ono pak ima pozitivan utjecaj na radnu sposobnost i motiviranost, zdravlje ljudi, podizanje novih naraštaja.⁴¹ Kada bi u Hrvatskoj postojao uređen sustav iznajmljivanja stanova, posebno u reguliranju odnosa na relaciji najmoprimac – najmodavac – država, lakše bi se i točno znalo tko ima kakva prava i obveze te bi ljudi vjerojatnije, osobito mladi u većoj mjeri živjeli u stanovima za iznajmljivanje. No, u Hrvatskoj taj sustav nije uređen i postoje tek sporadični primjeri novoizgrađenih zgrada koje se iznajmljuju.⁴²

³⁹ Pichler, D., Ugovor o najmu stana – stanje i perspektive nekih aspekata zakonskog uređenja, Pravni fakultet Sveučilišta u Osijeku, pregledni rad, 2015., str. 877

⁴⁰ Rodik, P., Matković, T., Pandžić, J., Stambene karijere u Hrvatskoj: od samoupravnog socijalizma do krize financijskog kapitalizma, izvorni znanstveni rad, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Pravni Fakultet Sveučilišta u Zagrebu, str. 321

⁴¹ Pichler, D., Ugovor o najmu stana – stanje i perspektive nekih aspekata zakonskog uređenja, Pravni fakultet Sveučilišta u Osijeku, pregledni rad, 2015., str. 877

⁴² Pichler, D., Ugovor o najmu stana – stanje i perspektive nekih aspekata zakonskog uređenja, Pravni fakultet Sveučilišta u Osijeku, pregledni rad, 2015., str. 878

Cijene najma stanova i soba u Hrvatskoj konstantno rastu, te se dodatno ograničava vrijeme mogućnosti iznajmljivanja zbog sve duže i mnogoljudnije turističke sezone. Za mnoge mlade ljude najam privatnih stanova nudi ključne prednosti. Fleksibilnost kratkoročnih najma omogućuje mobilnost, i manje odgovornosti nego posjedovanje vlastite nekretnine. Ipak, sektor ima problema. To uključuje nedostatak pristupačnosti stanodavaca, osobito ako se pokušava uštedjeti za polog kao i plaćanje stanarine.⁴³ „Empirijski evidentiran nedostatak priuštivih stanova (Tkalec, Vizek i Žilić, 2018.) jest ključni problem, a tematski je prisutan i u vrlo rijetkim javnim raspravama, unatoč činjenici da ih se većina održava na internetskim forumima. Iako je stambena kriza evidentna i prethodno empirijski dokumentirana u Zagrebu (Bežovan, 2012.), ugrožene društvene skupine (mlade obitelji, samačka kućanstva, unutarnji migranti, starije osobe, razvedeni parovi) nisu organizirane u organizacijama civilnog društva orijentiranim na pomoć u stambenoj opskrbi. Nadalje, ne postoje zagovaračke organizacije koje bi se bavile problemom podmirivanja hitnih stambenih potreba i potrebom za priuštivim najamnim stanovanjem.”⁴⁴ Mladi koji žele iznajmiti nekretninu suočavaju se s raznovrsnim problemima. Visoke cijene najamnina mnogima onemogućuju visoku kvalitetu života. Upravo suprotno, ne mogu ili jedva mogu priuštiti osnovne uvjete života. Naime, 28, 4 posto mladih u istraživanju koje je provela agencija Hendal izjasnilo se da nema dovoljno financijskih sredstava za podmirenje troškova stanarine ili režija⁴⁵. Smatra se da ako troškovi najma prelaze 40 posto dostupnih primanja postoji rizik od siromaštva.⁴⁶ Uz sve navedeno, mladi nemaju sigurnost stanovanja, odnosno ne mogu dugoročno računati ostanak u stanu zbog slabe zakonodavne regulacije dugotrajnog najma. Naime, 89.7 posto ljudi u Hrvatskoj posjeduje ili

⁴³ <https://www.slobodnaevropa.org/a/ljevica-mladi-najam-stanovanje-hrvatska-zagreb/29906030.html> (pristupljeno 2.12.2021.)

⁴⁴ Bežovan, G., Pandžić, J., Kvaliteta stanovanja u programu javnog najamnog stanovanja: primjer Novog Jelkovca, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, str. 37 i 38

⁴⁵ Istraživanje agencije Hendal za udrugu Zamisli, 2021. (dostupno na zahtjev)

⁴⁶ <https://www.jutarnji.hr/domidizajn/interijeri/skup-najam-i-rizik-od-siromastva-troskovi-najma-ne-bi-smjeli-prelaziti-ova-primanja-u-kucanstvu-15101781> (pristupljeno 2.12.2021.)

iznajmljuje nekretninu⁴⁷ što znači da je velik udio nekretnina koje se iznajmljuju u privatnom vlasništvu čiji najam nije dovoljno pravno reguliran. Razlog zbog kojeg također ne mogu računati na dugoročan najam leži i u činjenici što je Hrvatska turistička zemlja te najmodavci svoje stanove iznajmljuju u turističke svrhe i kratkoročno (npr. Airbnb), Povrh svega, moguće je i porast cijena najamnine što je dodatni problem koji ulijeva nesigurnost. Tako nastaje začarani krug iz kojeg mladi ne mogu izaći i osamostaliti se. Nemaju kreditnu sposobnost za kupnju nekretnine, a ni zbog velikih najamnina ne mogu samostalno živjeti pa to rezultira ostankom u obiteljskom domu.

5.3. PREGLED POSTOJEĆIH ISTRAŽIVANJA I DOKUMENATA

Pravo najma stana u Austriji i Njemačkoj predstavlja visoko regulirano i opsežno pravno područje koje, kao i u većini europskih zemalja, igra značajnu ulogu u životu europskih građana koji nemaju u vlasništvu kuću ili stan, te na taj način ovise o najmu istih. Temeljni pravni izvor prava najma stana predstavljaju odredbe građanskih zakonika s naglaskom na načelu stranačke autonomije. Na snazi, međutim, u cilju zaštite najmoprimaca, dobivaju i određeni socijalni elementi, pa se tako odredbe prava najma stana mogu naći i u propisima javnog prava, prije svega u vezi s državnim financiranjem stanogradnje, izračunom i povećanjem najamnine za socijalni najam stanova, poreznom regulacijom najma stanova. Uloga udruga najmodavaca i najmoprimaca u Njemačkoj i Austriji jest višestruka. One sudjeluju u izradi statistika mjesne razine najamnine i pružaju pravnu pomoć svojim članovima, a iako ograničenu, imaju i ulogu u alternativnom rješavanju sporova.⁴⁸ Preciznom zakonskom regulacijom ovih pitanja, ugovor o najmu stana, kao način rješavanja stambenog pitanja, postaje ozbiljna alternativa ugovoru o kupnji stana.⁴⁹

⁴⁷ <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/digpub/housing/bloc-1a.html?lang=en> (pristupljeno 2.12.2021.)

⁴⁸ Pichler, D., Ugovor o najmu stana – stanje i perspektive nekih aspekata zakonskog uređenja, Pravni fakultet Sveučilišta u Osijeku, pregledni rad, 2015., str. 903

⁴⁹ Pichler, D., Ugovor o najmu stana – stanje i perspektive nekih aspekata zakonskog uređenja, Pravni fakultet Sveučilišta u Osijeku, pregledni rad, 2015., str. 904

Državna tajnica Željka Josić naglasila je da se razgovara s državnim tijelima kako bi se iskoristile prazne i zapuštene nekretnine koje treba urediti i staviti u funkciju stanovanja, kao i najma. Određeni broj stanova bi se trebao iznajmljivati po subvencioniranoj cijeni. Time se namjerava pomoći mladima koji su tek izašli na tržište rada. Uz ove prijedloge, gospođa Josić govori i o korištenju dijelova EU fondova za obnovu napuštenih nekretnina, na isti način na koji se obnavljaju i vojni kompleksi. Bitno je imati slobodne prostore koje će pomoći mladima da ostanu mobilni i fleksibilni, ali i oslobođeni tereta kredita, s ciljem dobivanja prostora za život po prihvatljivoj cijeni.⁵⁰

„Identificirana su dva ključna mehanizma koji imaju potencijal za povećanje ponude stanovanja: institucionalne (ili privatne) investicije i porezne pogodnosti (Bežovan, 2010: 710). Preuzimajući modele socijalnih stanova iz drugih zemalja Europske unije i svijeta, moguće je razviti sustav stanovanja u kojem se subvencioniraju stanovi za mlade, a ne samo za socijalno ugrožene. Postoji razvijen sustav voucher kupona za socijalno ugrožene obitelji ili osobe s niskim primanjima. Projektni vaučeri također su dostupne mjere koje povezuju subvencije s određenim razvojem stanogradnje. Korporacije, društva s ograničenom odgovornošću, neprofitne i profitne organizacije, zadruge s državnom ili lokalnom samoupravom se dogovore o zajedničkom vlasništvu nekretnine, koji mogu iznajmljivati.“⁵¹ Uz već postojeće državne mjere: APN i POS, inzistira se na većoj regulaciji tržišta iznajmljivanja i oštrijim kaznama. Najam stanova u sklopu POS-a moguć je u određenim gradovima i općinama⁵². Kriteriji prema kojima se stvaraju liste prvenstva stvaraju lokalne samouprave kao što i same određuju o postotku stanova koje će dati u najam, a koje u prodaju. Kada bi se išlo samo u najam onda država mora dati 100 posto udjela da se kupi zemljište, osigura gradnja i izgradi nekretnina i time bi se

⁵⁰ https://www.novolist.hr/novosti/hrvatska/sprema-se-program-povoljnog-najma-stanova-za-mlade-rijesit-cemo-to-vrlo-brzo/?meta_refresh=true (pristupljeno 2.12.2021)

⁵¹ http://center4affordablehousing.org/wp-content/uploads/2019/05/young-people-housing-options-full_0.pdf str.38, <https://www.urban.org/sites/default/files/publication/103585/young-people-and-housing-assistance.pdf> str. 2-3 (pristupljeno 2.12.2021)

⁵² <https://apn.hr/najam-stanova-i-garaza/put-do-najma> (pristupljeno 2.12.2021)

moglo 4x manje stanova izgraditi rekao je državni tajnik Željko Uhlir na panel raspravi u Samoboru (25.11.2021. – snimka panel rasprave dostupna je na facebook stranici „Mreža za aktivaciju mladih“). Razlog leži u ograničenom budžetu za dvije različite mjere od kojih bi svaka trebala imati svoj budžet; najam i kupnju stana. iako je mjera nova i nerazvijena, jedan od primjera gradova u kojima je mjera subvencioniranja najma za mlade prisutna već 10 godina je grad Dubrovnik. Iznos subvencije ovisi o broju članova kućanstva i iznosi od 400 do 750 kn, a mogu se prijaviti osobe od 18 do 35 godina koje imaju prebivalište na području grada Dubrovnika najmanje 5 godina, koje u svom vlasništvu nemaju nekretnine, čiji dohodak po punoljetnom članu kućanstva mjesečno nije veći od prosječne isplaćene neto plaće u RH u prethodnoj godini, koje ugovorom ovjerenim od mjerodavnoga organa dokažu postojanje podstanarskoga odnosa u stambenom objektu koji se nalazi na području Grada Dubrovnika.⁵³

„Javno raspravljeni projekt javno-najamnih stanova s dokumentiranim problemom nedostatka priuštivog najamnog stanovanja za mlade generacije, te uz potrebnu razinu političke volje i s podrškom stručnjaka izvan gradske uprave uključujući i same administrativne kapacitete nadležnih gradskih službi, bili su pokretačka snaga nastanka specifične stambene inovacije usmjerene prema podmirivanju evidentiranih socijalnih stambenih potreba.“⁵⁴ Program javno najamnih stanova ističe se kao inovacija za podmirivanje hitnih stambenih potreba, odnosno kao priuštivo stanovanje. Program tog tipa u Gradu Zagrebu sačinjen je sa svrhom podmirivanja potreba mladih obitelji s djecom koje nemaju pravo na dodjelu socijalnog stana, a ne mogu si priuštiti stambene kredite za kupnju odgovarajućih stanova.⁵⁵ Zbog toga je potrebno usredotočiti se na socijalne inovacije, koristeći se poveznicama stanovanja i drugih područja socijalne politike. To zahtijeva manji naglasak na financijska

53

<https://www.dubrovnik.hr/uploads/20141023/Odluka%20o%20ostvarivanju%20prava%20na%20subvenciju%20tro%C5%A1kova%20za%20najam%20stana%20mladima.pdf> (pristupljeno 2.12.2021)

⁵⁴ Bežovan, G., Pandžić, J., Kvaliteta stanovanja u programu javnog najamnog stanovanja: primjer Novog Jelkovca, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, str. 38

⁵⁵ ibid., str. 33

ulaganja, a veći na stanovanje kao polugu za socijalna ulaganja. Po iskustvima razvijenih gradova moglo bi se očekivati da će povećani pritisak na ranjive skupine, osobito mlade, pridonijeti njihovoj samoorganizaciji i snažnijem poticanju lokalnih socijalnih inovacija u području stanovanja, odnosno stambenih inovacija.⁵⁶

„U svim se suvremenim društvima, manje ili više sustavno, prikupljaju podatci o mladima te se na temelju dobivenih spoznaja nastoje koncipirati politike prema mladima (youth policy) koje trebaju izići u susret i potrebama mladih i potrebama društva čiji su oni integralni dio.“⁵⁷ Koncept inovacije bavi se položajem korisnika, unutarnjom organizacijom i načinom rada te interakcijama s lokalnim socijalnim sustavom.⁵⁸ „Rješenja trebaju biti usredotočena na korisnike i biti sačinjena s njima, po mogućnosti od njih samih, i nikada bez njih.“⁵⁹ Socijalne inovacije mogu se definirati kao nove ideje (proizvodi, usluge i modeli) koje istovremeno podmiruju socijalne potrebe (učinkovitije od alternativa) i stvaraju nove društvene odnose ili suradnje. Drugim riječima, to su inovacije koje nisu samo dobre za društvo u cjelini, već i povećavaju sposobnost društva da djeluje (BEPA, 2010.). Socijalna inovacija može biti proizvod, proizvodni proces ili tehnologija (slično inovaciji općenito), ali može biti i načelo, ideja, dio zakonodavstva, društveni pokret, intervencija ili neka kombinacija spomenutog.⁶⁰

5.4. ZAKLJUČCI

Mjera najma stana trebala bi funkcionirati bolje u Hrvatskoj, a za to ju je potrebno pomnije analizirati i detaljno isplanirati. Kao što je najavljeno iz središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade, mladima bi bilo vrlo korisno kada bi se prazne i zapuštene nekretnine

⁵⁶ ibid., str. 35

⁵⁷ Ilišin, V., Politička participacija mladih i politika prema mladima: Hrvatska u europskom kontekstu, izvorni znanstveni članak, 2003., str. 41

⁵⁸ Bežovan, G., Pandžić, J., Kvaliteta stanovanja u programu javnog najamnog stanovanja: primjer Novog Jelkovca, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, str. 35 i 36

⁵⁹ ibid., str. 39

⁶⁰ ibid., str. 38

obnovile, uredile za stanovanje i davale u najam, kao što bi bilo korisno veći broj nekretnina koje se grade odvojiti za najam. Iako se u određenim sredinama u sklopu POS programa neke nekretnine odvajaju za najam, tada je manji broj stanova koji ide u prodaju. Ograničeni budžet za mjeru POS-a ne daje dovoljno prostora za najam stanova zbog čega je potrebno najam odvojiti od programa POS-a. Osiguravanjem gradskih i državnih stanova za najam po pristupačnim fiksnim cijenama moglo bi mladima pružiti sigurnost oko briga vezanih uz porast cijena najma stanova na tržištu kao i uz dugoročni ostanak u stanu. Vrlo je važno jačati zakonodavnu regulaciju dugotrajnog najma stana kako bi mladi dugoročno imali osjećaj sigurnosti. Potrebno je provoditi strože kontrole poštivanja ugovora o najmu i više zaštititi najmoprimce.

Potrebno je veće odvajanje sredstava za stambeno zbrinjavanje u lokalnim samoupravama. Odnosno, da lokalne samouprave odvoje više u svojem proračunu za stambeno zbrinjavanje, što je lakše reći nego zaista izvesti. U tome slučaju korisno je razvijati mrežu dobrih praksi i primjera, kako bi jedinice lokalne samouprave jedna od druge preuzela te dobre primjere. Isto tako međužupanijska suradnja omogućila bi veću fluktuaciju mladih s potrebnim zanimanjem u županiji u kojoj se može ponuditi privremeni smještaj ili subvencioniranje stanovanja za deficitarna zanimanja, iako osoba nema prebivalište u toj županiji.

Odbojnost apliciranja na raznovrsne programe ponekad leži u administrativnim problemima sustava. Takvi izazovi uključuju poteškoće s papirologijom za prijavu, poteškoće u pronalaženju i zakupu odgovarajuće jedinice za najam i poštivanje pravila za subvencioniranje. Resursi koji su na raspolaganju za pomoć mladima moraju pomoći da se smanji i olakša administrativni postupak.

5.5. PREPORUKE

- Pojednostavljivanje pravila i procesa natječaja
- Osiguravanje informiranja mladih ljudi kojima je potrebna pomoć kako bi postigli pristupačnost stanovanja, podršku i savjetovanje, uključujući provođenje kampanje kako bi se osigurala informiranost mladih o uvjetima za ostvarivanje subvencije
- Organiziranje i provođenje edukativnih programa za osamostaljivanje mladih koji uključuju informiranje mladih o stambenom osamostaljivanju i njihovim pravima
- Urediti napuštene i prazne državne i gradske nekretnine i ponuditi ih u najam mladima po pristupačnim fiksnim cijenama uz regulaciju dužine boravka u stanu
- Izgraditi nove nekretnine i ponuditi ih u najam mladima po pristupačnim fiksnim cijenama uz regulaciju dužine boravka u stanu
- Kod formiranja liste prvenstva uzimati u obzir dob prijavitelja na način da im se daje prednost i prihvaćati prijavljene s radnim statusom ugovora na određeno
- Strože zakonski regulirati najam nekretnina te provoditi strože kontrole regulacije najma
- Dodatno zakonsko reguliranje kratkoročnog najma, s posebnim naglaskom na turističku sezonu

6. OPĆI ZAKLJUČAK

Programi stanogradnje bitan su čimbenik i pokazatelj socijalnoga razvoja i gospodarskog napretka društva i zato ih treba društveno poticati, regulirati i kontrolirati jer su dostupnost stana i osiguranje osnovnog standarda i kvalitete stanovanja temeljne ljudske potrebe i prava, koji utječu na gotovo sve razine čovjekova postojanja.⁶¹ Iznimnu ulogu u rješavanju problema stambenog zbrinjavanja mladih ima lokalna samouprava, ali i sveukupni angažman civilnog društva se mora moći pronaći i u pitanjima stambenog zbrinjavanja mladih: „Nadalje, pokazuje se nužnim da središnja vlast kao iznimno ozbiljnog partnera u slučaju te politike prihvati organizacije civilnoga društva koje mogu pružiti prijeko potrebnu ekspertizu i dugoročni angažman koji Vlada zbog volatilnosti političkog života ne može ponuditi. Civilno se društvo ovim putem ohrabruje da se koristi uslugama znanstvene zajednice, što će njihovim studijama dati dodatnu ozbiljnost i uvjerljivost.”⁶² „Nacionalne (državne) stambene strategije i institucije još su uvijek neizostavni akteri stambenog zbrinjavanja stanovništva, a stambeni sustavi spomenutih država članica EU-a (Švedska, Danska, Nizozemska, Austrija i Njemačka) pokazali su se kao pozitivni primjeri odolijevanja izazovima suvremenog stambenog razvoja, te se mogu smatrati svojevrsnim putokazima za reformu stambene politike u smjeru sigurnijeg i kvalitetnijeg stanovanja.”⁶³

Problem stambenog zbrinjavanja mladih kompleksan je i zahtjeva pozornost nekoliko državnih sektora, uz lokalnu samoupravu. Ono što vidimo⁶⁴ jest izniman broj problema koji stambeno zbrinjavanje ima za mlade ljude. Pitanja stambenog zbrinjavanja bitna su i prepoznata i na europskoj razini. Stanovanje kao temeljna odrednica dobrobiti ljudi, ima ključnu ulogu u

⁶¹ Bobovec, B., Mlinar, I., Pozojević, A., Programi stanogradnje u Hrvatskoj od 1991. do 2016. godine, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja RH, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, str. 224

⁶² Bukvić, N., Politika za mlade u Hrvatskoj – kontekst, koncept i ograničenja, Politička misao, Vol. XLV, br. 2, 2008., str. 113–132, str. 129

⁶³ Pandžić, J., Proturječnosti stambenih politika u razvijenim državama EU-a, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Studijski centar socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska, Sociologija i prostor, 54 (2016) 206 (3): 219–246, str. 240

⁶⁴ Pogledati dodatak smjernici „Pregled mjera stambenog zbrinjavanja u Hrvatskoj“

7. POPIS LITERATURE

- Bežovan, G., Analiza sustava subvencioniranja najamnina i troškova stanovanja te prakse gradnje socijalnih stanova u Hrvatskoj, izvorni znanstveni rad, 2010.
- Bežovan, G., Pandžić, J., Kvaliteta stanovanja u programu javnog najamnog stanovanja: primjer Novog Jelkovca, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2020.
- Bežovan, G., Stambena prava u Hrvatskoj i problemi njihova ostvarenja, Studijski centar socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2003.
- Bobovec, B., Mlinar, I., Pozojević, A., Programi stanogradnje u Hrvatskoj od 1991. do 2016. godine, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja RH, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2016.
- Bukvić, N., Politika za mlade u Hrvatskoj – kontekst, koncept i ograničenja, Politička misao, Vol. XLV, br. 2, 2008.
- Gaiser, W. (1999), Young People and Housing: A challenge for individuals and the welfare state, U: Bendit R., Gaiser W., Marbach J.H. (eds) Youth and Housing in Germany and the European Union. VS Verlag für Sozialwissenschaften, Wiesbaden.
- Gradski program za mlade grada Karlovca od 2020. do 2023.
- http://center4affordablehousing.org/wp-content/uploads/2019/05/young-people-housing-options-full_0.pdf (pristupljeno 2.12.2021)
- <https://apn.hr/najam-stanova-i-garaza/put-do-najma>
(pristupljeno 2.12.2021)
- <https://donjiandrijevc.hr/wp-content/uploads/2020/02/Javni-poziv.pdf>

(pristupljeno 3.12.2021.)

- <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/digpub/housing/bloc-1a.html?lang=en>

(pristupljeno 2.12.2021.)

- <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/edn-20200812-1>

(pristupljeno 1.12.2021.)

- <https://gov.hr/hr/pos-najam-nekretnina/1298>

(pristupljeno 2.12.2021)

- <https://gov.hr/hr/pos-program-poticane-stanogradnje/1294>

(pristupljeno 2.12.2021.)

- <https://gov.hr/hr/program-pos/1296>

(pristupljeno 2.12.2021)

- <https://gov.hr/hr/subvencioniranje-stambenih-kredita-za-mlade/1286>

(pristupljeno 2.12.2021.)

- <https://virje.hr/wp-content/uploads/2021/02/Javni-poziv-za-podnosenje-prijava-za-koristenje-sredstava-pri-riesavanju-stambenog-pitanja-na-podrucju-opcine-Virje.pdf>

(pristupljeno 3.12.2021.)

- <https://www.dubrovnik.hr/uploads/20141023/Odluka%20o%20ostvarivanju%20prava%20na%20subvenciju%20tro%20C5%A1kova%20za%20najam%20stana%20mladima.pdf>

(pristupljeno 2.12.2021)

- <https://www.jutarnji.hr/domidizajn/interijeri/skup-najam-i-rizik-od-siromastva-troskovi-najma-ne-bi-smjeli-prelaziti-ova-primanja-u-kucanstvu-15101781>

(pristupljeno 2.12.2021.)

- <https://www.jutarnji.hr/vijesti/zagreb/zgrada-iz-noce-more-nova-je-ima-332-stana-a-u-pola-godine-stiglo-je-cak-311-primjedbi-4108032>

(pristupljeno 2.12.2021)

- https://www.novolist.hr/novosti/hrvatska/sprema-se-program-povoljnog-najma-stanova-za-mlade-rijesit-cemo-to-vrlo-brzo/?meta_refresh=true

(pristupljeno 2.12.2021)

- <https://www.slobodnaevropa.org/a/ljevica-mladi-najam-stanovanje-hrvatska-zagreb/29906030.html>

(pristupljeno 2.12.2021.)

- <https://www.urban.org/sites/default/files/publication/103585/young-people-and-housing-assistance.pdf> str. 2-3 (pristupljeno 2.12.2021)

- <https://www.zakon.hr/z/925/Zakon-o-subvencioniranju-stambenih-kredita>,
<https://www.zakon.hr/z/371/Zakon-o-dru%C5%A1tveno-poticanoj-stanogradnji>

(pristupljeno 2.12.2021)

- Ilišin, V., Politička participacija mladih i politika prema mladima: Hrvatska u europskom kontekstu, izvorni znanstveni članak, 2003.

- Istraživanje agencije Hendaal za udrugu Zamisli, 2021. (dostupno na zahtjev)
- Kunovac D., Žilić I., „Dome, slatki dome: učinak subvencioniranja stambenih kredita na tržište nekretnina u Hrvatskoj“, Istraživanja I-63, HNB, 2021.
- Miletić, G.-M., Ursić, S., Krnić, R., Sekundarno stanovanje i upravljanje lokalnim razvojem: lokalni društveni odnosi kao odrednica participacije stalnih i povremenih stanovnika u procesu planiranja razvoja, Revija za sociologiju 47 (2017), 3: 303–334, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar
- Pandžić, J., Proturječnosti stambenih politika u razvijenim državama EU-a, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Studijski centar socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska, Sociologija i prostor, 54 (2016) 206 (3): 219-246
- Pandžić, J., Re-Dwell–Projekt o priuštivom i održivom stanovanju u Europi, Studijski centar socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2021.
- Panel rasprava na konferenciji “Mladi-generacija koja dolazi”, Samobor, studeni 2021.
- Pichler, D., Ugovor o najmu stana – stanje i perspektive nekih aspekata zakonskog uređenja, Pravni fakultet Sveučilišta u Osijeku, pregledni rad, 2015
- Rodik, P., Matković, T., Pandžić, J., Stambene karijere u Hrvatskoj: od samoupravnog socijalizma do krize financijskog kapitalizma, izvorni znanstveni rad, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Pravni Fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2019.

- Smokvina V., Čunčić M., Suvremeni izazovi u provođenju socijalne politike..., Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, 2019, vol. 40, br. 3, 1175-1206
- Vizek M., Slijepčević S., Rašić Bakarić I., Stojčić N., Pregled tržišta nekretnina Republike Hrvatske, Repozitorij Ekonomskog instituta u Zagrebu, 2020.
- Zakon o društveno poticanoj stanogradnji,

<https://www.zakon.hr/z/371/Zakon-o-dru%C5%A1tveno-poticanoj-stanogradnji>

(pristupljeno 2.12.2021)

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

Županija	Naziv jedinice	Status	Mjere za mlade	Dob (do)	Link	Komentar
Bjelovarsko - bilogorska	Berek	općina	Mjera 1. Financijska pomoć za kupnju stambenog objekta na području Općine Berek Mjera 2. financijska pomoć za gradnju obiteljske kuće (stambeni objekt) na području Općine Berek	40	https://www.berek.hr/index.php/novosti/355-javni-poziv-za-dostavu-prijava-za-dodjelu-sredstava-iz-programa-mjera-za-poticanje-riesavanja-stambenog-pitanja-na-podrucju-opcine-berek-u-2020-godini.html	2020. godina
Bjelovarsko - bilogorska	Garešnica	grad	Mjera 1.1. Financijska pomoć pri kupnji građevinskog zemljišta ili stambenog objekta radi rješavanja vlastitog stambenog pitanja na području Grada Garešnice Mjera 1.2. Poboljšanje	35	http://garesnica.eu/documents/225/Javni%20poziv%20za%20poticanje%20rije%20c5%a1avanja%20stambenog%20pitanja%20mladih%20obitelji%20na%20podru%20c4%8dju%20Grada%20Gare%20c5%a1nice%20u%202021.%20godini.pdf	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			kvalitete stanovanja ulaganjem u rekonstrukciju obiteljskih kuća ili stanova kojima se osigurava novi ili poboljšava postojeći stambeni prostor			
Bjelovarsko - bilogorska	Grubišno polje	grad	Mjera 1.1. Potpora za kupnju stambenog objekta ili građevinskog zemljišta, ili gradnje kuće radi rješavanja vlastitog stambenog pitanja na području Grada Grubišnoga Polja Mjera 1.2. Potpora za poboljšanje kvalitete stanovanja ulaganjem u rekonstrukciju obiteljskih kuća ili stanova kojima se	35	https://grubisnopolje.hr/natjecaji-i-pozivi/detaljniije/ja-vni-poziv-mladim-obiceljima-za-dodjelu-potpورا-za-rjesavanje-stambenog-pi	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			osigurava novi ili poboljšava postojeći stambeni prostor			
Bjelovarsko - bilogorska	Hercegovac	općina	Mjera 1.1. financijska pomoć pri kupnji građevinskog zemljišta ili stambenog objekta radi rješavanja vlastitog stambenog pitanja na području općine Hercegovac Mjera 1.2. poboljšanje kvalitete stanovanja ulaganjem u rekonstrukciju obiteljskih kuća ili stanova kojima se osigurava novi ili poboljšava postojeći stambeni prostor	35	https://www.opcinahercegovac.hr/images/stories/2020god/sijecanj/obitelji/javni%20poziv.pdf	2020

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

Bjelovarsko - bilogorska	Kapela	općina	Sufinanciranje je moguće ostvariti kupnjom kuće ili izgradnjom kuće na području Općine Kapela.	50	http://www.opcina-kapela.hr/dokumenti/Javni-poziv-demografske-mjere_2020.pdf	2020. naznačeno u pozivu za mlade obitelji
Bjelovarsko - bilogorska	Bjelovar	grad	Mjera 1. Stambeno zbrinjavanje mladih obitelji prodajom građevinskih zemljišta u vlasništvu Grada Bjelovara radi izgradnje stambene jedinice Mjera 2. Stambeno zbrinjavanje mladih obitelji prodajom neuseljivih i neuvjetnih stambenih jedinica u vlasništvu Grada Bjelovara namijenjenih rušenju/rekonstrukciji/adaptaciji radi	45	https://www.bjelovar.hr/wp-content/uploads/2019/10/5.-Odluka-o-usvajanju-Programa-mjera-za-poticanje-rije%C5%A1avanja-stambenog-pitanja-mladih-obitelji-na-podru%C4%8Dju-grada-Bjelovara.pdf	2020

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			izgradnje/rekonstrukcije/adaptacije stambene jedinice			
Bjelovarsko - bilogorska	Velika Pisanica	općina	Subvencija za rješavanje stambenog pitanja na području općine Velika Pisanica financijskom pomoći za kupnju stambenog objekta na ime subvencije 1/3 kupoprodajne cijene, a najviše 30.000,00 kn za stambeni objekt.	40	https://velika-pisanica.hr/images/uploads/Javni_poziv_2021..pdf	
Bjelovarsko - bilogorska	Veliki Grđevac	općina	Mjera 1.1. Potpora za kupnju stambenog objekta ili građevinskog zemljišta, ili gradnje kuće radi rješavanja vlastitog stambenog pitanja na području Općine Veliki Grđevac Mjera 1.2. Potpora	35	http://www.veliki-grdjevac.hr/Dokumenti/Javni-poziv-za-mlade-obitelji-2021_15.4.2021.pdf	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			za poboljšanje kvalitete stanovanja ulaganjem u rekonstrukciju obiteljskih kupa ili stanova kojima se osigurava novi ili poboljšava postojeći stambeni prostor			
Bjelovarsko-bilogorska	Veliki Grđevac	općina	Mjera 1.1. Potpora za kupnju stambenog objekta ili građevinskog zemljišta, ili gradnje kuće radi rješavanja vlastitog stambenog pitanja na području Općine Veliki Grđevac Mjera 1.2. Potpora za poboljšanje kvalitete stanovanja ulaganjem u rekonstrukciju	35	http://www.veliki-grdjevac.hr/Dokumenti/Javni-poziv-za-mlade-obitelji-2021_15.4.2021.pdf	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			obiteljskih kuća ili stanova kojima se osigurava novi ili poboljšava postojeći stambeni prostor			
Brodsko - posavska	Slavonski Brod	grad	Mjera 1. Davanje u najam stanova prikazanih u točki 3. u vlasništvu Grada mladim obiteljima u bračnoj i izvanbračnoj zajednici te samohranim roditeljima uz mogućnost otkupa. Mjera 2. - osnivanje prava građenja na nekretninama u vlasništvu Grada Slavonskog Broda radi izgradnje obiteljske kuće, s mogućnošću otkupa nekretnine	45	https://slavonski-brod.hr/vijesti/11305-grad-nastavlja-s-projektima-riesavanja-stambenog-pitanja-za-mlade-obitelji ; https://www.slavonski-brod.hr/mandatno-izvjesce/11219-programima-stambenog-zbrinjavanja-stvaramo-uvjete-za-ostanak-mladih-u-slavonskom-brodu	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

Brodsko - posavska	Sibinj	općina	Mjera 1.1. Financijska pomoć pri kupji građevinskog zemljišta ili stambenog objekta na području općine Sibinj Mjera 1.2. Poboljšanje kvalitete stanovanja postojećeg stambenog prostora	40	https://sibinj.hr/wp-content/uploads/2021/01/Javni-poziv-za-poticanje-riesavanja-stambenog-pitanja-mladih-obitelji-na-podrucju-Opcine-Sibinj-2021.pdf	Prijave su otvorene do 31. prosinca 2021. ili do iskorištenja sredstava planiranih u ovoj proračunskoj godini.
Brodsko - posavska	Oriovac	općina	Mjera 1. Financijska pomoć za kupnju građevinskog zemljišta ili stambenog objekta na području Općine Oriovac Mjera 2. Financijska pomoć za gradnju obiteljske kuće (stambeni objekt)	40	https://www.oriovac.hr/dokumenti/2021/potpورا-za-riesavanje-stambenog-pitanja/program-mjera-za-poticanje-riesavanja-stambenog-pitanja-na-podrucju-opcine-oriovac-2021.pdf	Prijava je moguća je do 31. prosinca 2021. ili do iskorištenja sredstava planiranih u ovoj proračunskoj godini.

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

Brodsko - posavska	Brodski Stupnik	općina	Mjera 1.1. Financijska pomoć za kupnju građevinskog zemljišta ili stambenog objekta na području Općine Brodski Stupnik za mlade obitelji Mjera 1.2. Poboljšanje kvalitete stanovanja ulaganjem u rekonstrukciju obiteljskih kuća ili stanova kojima se osigurava novi ili poboljšava postojeći stambeni prostor za mlade obitelji	40	https://www.brodski-stupnik.hr/javni-poziv-za-poticanje-rjesavanja-stambenog-pitanja-mladih-obitelji-na-podrucju-opcine-brodski-stupnik-u-2021-godini/	Krajnji rok za prijavu je 15. prosinca 2021. ili do iskorištenja sredstava planiranih u ovoj proračunskoj godini.
Brodsko - posavska	Vrpolje	općina	Javni poziv za poticanje rješavanja stambenog pitanja mladih obitelji na	?	https://vrpolje.hr/javni-poziv-za-poticanje-rjesavanja-stambenog-pitanja-mladih-obitelji-na-podrucju-opcine-vrpolje-u-2021-godini/	Prijava je moguća do iskorištenja sredstava planiranih u ovoj proračunskoj godini.

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			području Općine Vrpolje u 2021. godini		pitanja-mladih-obitelji-na-podrucju-opcine-vrpolje-u-2021-godini/	proračunskoj godini.
Brodsko - posavska	Nova Kapela	općina	Javni poziv mladima i mladim obiteljima za dostavu prijava za korištenje sredstava pri rješavanju stambenog pitanja na području općine Nova Kapela u 2021. godini: Mjera 1. Financijska pomoć za kupnju stambenog objekta na području općine Nova Kapela Mjera 2. Financijska pomoć za gradnju obiteljske kuće (stambeni objekt)	40	http://www.novakapela.hr/1085_Javni_poziv_mladim_osobama_za_dostavu_prijava_za_korištenje_sredstava_pri_rjeavanju_stambenog_pitanja_na_podrucju_opine_Novakapela_u_2021_godi	Prijava je moguća do 31. prosinca 2021. godine ili do iskorištenja sredstava planiranih u ovoj proračunskoj godini.

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

Brodsko - posavska	Vrbje	općina	Javni poziv mladim osobama za dostavu prijava za korištenje sredstava pri rješavanju stambenog pitanja na području općine Vrbje u 2021. godini: Mjera 1. Financijska pomoć za kupnju građevinskog zemljišta ili stambenog objekta na području općine Vrbje	40	https://www.vrbje.hr/582_JAVNI_POZIV_ZA_STAMBENO_ZBRINJAVANJE_MLADIH_NA_PODRUČJU_OPINE_VRBJE_U_2021GODINI	Rok prijave je do 31. prosinca 2021. godine ili do iskorištenja sredstava planiranih u ovoj proračunskoj godini.
Brodsko - posavska	Gornji Bogićevci	općina	Javni poziv mladim obiteljima za dostavu prijava za korištenje sredstava pri rješavanju i poboljšanju stambenog pitanja na području općine Gornji Bogićevci u	40	https://opcinagornjibogicevci.hr/javni-poziv-za-dodjelu-subvencija-za-stambeno-zbrinjavanje-mladih-obitelji-za-2021-godinu/	Prijava je moguća do 31. prosinca 2021. ili do iskorištenja sredstava planiranih u ovoj proračunskoj godini.

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			2021. godini Mjera 1. Financijska pomoć za kupnju stambenog objekta (kuće ili stana) na području općine Gornji Bogićevci Mjera 2. Financijska pomoć za gradnju obiteljske kuće (stambeni objekt) na području općine Gornji Bogićevci Mjera 3. Financijska pomoć za poboljšanje kvalitete stanovanja ulaganjem u rekonstrukciju obiteljskih kuća ili stanova kojima se osigurava novi ili poboljšava postojeći stambeni prostor			
--	--	--	---	--	--	--

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			Mjera 4. Financijska pomoć mladim obiteljima kojima je u tijeku otplata kredita za stjecanje PRVE nekretnine za stanovanje kupnjom ili gradnjom stambenog objekta			
Brodsko - posavska	Rešetari	općina	Javni poziv za podnošenje prijava za stambeno zbrinjavanje u 2021. godini sukladno Zakonu o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima: Mjera 1. Najmom obiteljske kuće ili stana u državnom vlasništvu (model A i C) Mjera 2. Darovanjem	?	https://sduosz.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Javni%20poziv%20za%20podno%C5%A1enje%20prijava%20za%20stambeno%20zbrinjavanje%20u%202021%20godini.pdf	Prijave se podnose od 01. siječnja do 31. siječnja 2021. godine.

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu i građevnog materijala za izgradnju obiteljske kuće (model D) Mjera 3. Darovanjem građevnog materijala za obnovu, dogradnju/nadogradnju i završetak izgradnje obiteljske kuće u vlasništvu korisnika i za izgradnju obiteljske kuće na građevinskom zemljištu u vlasništvu korisnika (model E) Mjera 4. Darovanjem neuseljive obiteljske kuće u			
--	--	--	---	--	--	--

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			državnom vlasništvu i građevnog materijala za njezinu obnovu ili rekonstrukciju (model B)			
Brodsko - posavska	Donji Andrijevci	općina	Javni poziv za dodjelu potpora mladim obiteljima za rješavanje stambenog pitanja na području općine Donji Andrijevci Mjera 1. Financiranje priključaka na komunalnu infrastrukturu Mjera 2. Povrat poreza na promet nekretnina	40	https://donjiandrijevci.hr/wp-content/uploads/2020/02/Javni-poziv.pdf	Prijave se podnose od 10. veljače do 01. prosinca 2020. godine.

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

Brodsko - posavska	Garčin	općina	Mjera 1. Financijska pomoć za kupnju stambenog objekta na području Općine Garčin, Mjera 2. Financijska pomoć za gradnju obiteljske kuće na području Općine Garčin (stambeni objekt), i Mjera 3. Financijska pomoć za adaptaciju stambenog objekta i uvođenje raznih priključaka za stambene objekte na području Općine Garčin.	40	https://www.opcina-garcin.hr/javni-poziv-za-podnosenje-prijava-za-dodjelu-sredstava-iz-programa-mjera-za-poticanje-riesavanja-stambenog-pitanja-na-podrucju-opcine-garcin/	? Mladom osobom u smislu ovog Javnog poziva i Programa, smatra se podnositelj zahtjeva, njegov bračni drug i djeca ukoliko ih imaju, pod navedenim uvjetima u pozivu.
Brodsko - posavska	Nova Gradiška	grad	Javni poziv za podnošenje prijava za stambeno zbrinjavanje u 2021. godini sukladno Zakonu o	?	https://sduosz.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Javni%20poziv%20za%20podno%C5%A1enje%20prijava%20za	Prijave se podnose od 01. siječnja do 31. siječnja 2021. godine.

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima: Mjera 1. Najmom obiteljske kuće ili stana u državnom vlasništvu (model A i C) Mjera 2. Darovanjem građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu i građevnog materijala za izgradnju obiteljske kuće (model D) Mjera 3. Darovanjem građevnog materijala za obnovu, dogradnju/nadogradnju i završetak izgradnje obiteljske kuće u vlasništvu		%20stambeno%20zbrinjavanje%20u%202021%20godini.pdf	
--	--	--	---	--	--	--

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			korisnika i za izgradnju obiteljske kuće na građevinskom zemljištu u vlasništvu korisnika (model E) Mjera 4. Darovanjem neuseljive obiteljske kuće u državnom vlasništvu i građevnog materijala za njezinu obnovu ili rekonstrukciju (model B)			
Brodsko - posavska	Okučani	općina	? Općina Okučani u 2020. godini sufinancira kupnju stambenog objekta mladim obiteljima u iznosu od 35.000,00 kuna	?	?	
Dubrovačko-neretvanska	Grad Dubrovnik	grad	Mjera 1. 15 Potpora za najam	35	https://www.dubrovnik.hr/uploads/pages/7/Mjere%20s	izrazito malo mjera, primjeri: Ploče (subvencija

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			stanova mladima, 2021.		ocijalnog%20programa%20Grada%20Dubrovnika%20za%2020211.pdf	troškova stanovanja), Korčula (najavljeno uključivanje u POS), Lastovo (subvencioniranje za kadrove koji nedostaju na otoku), Dubrovnik kao poseban problem: • https://dubrovacki.dnevnik.net.hr/vijesti/grad/hoce-li-mladi-podstanari-jos-uvijek-biti-mladi-kad-bude-natjecaj-za-stanove-u-mokosici • https://www.facebook.com/POS.Dubrovnik/
Grad Zagreb	Zagreb	adm.-ter.cjelina	Natječaj za davanje u najam javno	neodređeno, uzima se pri	https://www.zagreb.hr/userdocsimag	svibanj 2021.,postoji

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			najamnih stanova u u naselju Novi Jelkovec	bodovanju konačne liste (prednost mlađi)	es/arhiva/stanovi/12%20javni%20najam/Tekst%20Natje%C4%8Daj_12.javni%20najam.pdf	mogućnost kupnje stanova i javnog najma (konkretno: Novi Jelkovec i Podbrežje) po tzv. zagrebačkom modelu stambenog zbrinjavanja, veliki nedostatak nekvalitetna gradnja
Istarska	Poreč	grad	Subvencioniranje kupnje stanova na području grada Poreča	neodređeno, uzima se pri bodovanju konačne liste (najviše bodovanje za raspon „mladih“ od 25-40 godina)	: http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=58146&j=CRO	Obiluje brojnim dobrim primjerima, što za gradove, što za općine (Bale-Valle, Pula, Raša, Fažana, Novigrad-Cittanova, Brtonigla, Funtana, Lupoglav, Poreč, Oprtalj)
Istarska	Umag	grad	Subvencioniranje kupnje stanova na području grada Umaga	neodređeno, ali se boduje pri određivanju prvenstva	https://umag.hr/uploaded/Odluka%20o%20uvjetima%20o%20mjerilima%20i%20postupku%20za%20kupnju%20st	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

					anova%20iz%20Programa%20dru%C5%A1tveno%20potricane%20stanogradnje%20na%20podru%C4%8Dju%20Gradara%20Umaga-1590741509080.pdf	
Istarska	Novigrad-Cittanova	grad	Natječaj za prikupljanje zahtjeva za kupnju stanova i utvrđivanja Liste reda prvenstva po Programu subvencionirane stanogradnje Grada Novigrada – Cittanova	životna dob neodređena, ali se boduje za utvrđivanje prvenstva	http://www.novigrad.hr/hr/administracija/dokumenti/category/natiechaj_prikupljanje_zah_tjeva_za_kupnju_stanova_i_utvrivanja_liste_reda_p	
Istarska	Pula	grad	Sufinanciranje kamate temeljem stambenog kredita koji građanin uzima od kreditne institucije koje ima odobrenje za rad od strane HNB-a,	40	https://www.pula.hr/hr/novosti/natiecaji-i-nadmetanja/detail/21781/javni-poziv-za-podnosenje-zah_tjeva-za-	2021.

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			za kupnju prve nekretnine te poboljšanje stambenih uvjeta (dogradnja/nadogradnja) nekretnine		sufinanciranje-kamate-stambenih-kredita-za-nekretnine-na-podrucju-grada-pule-pola/	
Istarska	Brtonigla	općina	Odluka o ostvarivanju prava na sufinanciranje dijela kamatne stope stambenih kredita	neodređeno	https://www.brtonigla-vertenegl.io.hr/hr/vazni-akti-i-odluke/item/download/1133_66e6ede9d39c36ecaadda8bccb571729	
Karlovačka	županija	-	Program demografskih mjera za poticanje rješavanja stambenog pitanja mladim obiteljima na ruralnom području Karlovačke županije u 2021. godini: Mjera 1. Bespovratna novčana sredstva	40	https://www.kazup.hr/index.php/natjecaji-i-javni-pozivi/javni-pozivi-uo-za-hrvatske-branitelje-i-zdravstvo	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			pri kupnji obiteljske kuće Mjera 2. Bespovratna novčana sredstva za rekonstrukciju obiteljskih kuća kojim se osigurava nova stambena jedinica Mjera 3. Bespovratna novčana sredstva pri izgradnji kuće			
Koprivničko-križevačka	Virje	općina	Mjera 4.3. financijska pomoć pri kupnji građevinskog zemljišta ili stambenog objekta radi rješavanja vlastitog stambenog pitanja na području općine Virje Mjera 4.4. podmirenje troškova koji se odnose na	35	https://virje.hr/wp-content/uploads/2021/02/Javni-poziv-za-podnosenje-prijava-za-koristenje-sredstava-pri-riesavanju-stambenog-pitanja-na-podrucju-opcine-Virje.pdf	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			priključke na infrastrukturu Mjera 4.5. poboljšanje kvalitete stanovanja ulaganjem u rekonstrukciju obiteljskih kuća ili stanova kojima se osigurava novi ili poboljšava postojeći stambeni prostor			
Koprivničko-križevačka	Drinje	općina	Mjera 1. Dodjela novčanih sredstava za kupnju ili izgradnju stambenog objekta Mjera 2. Dodjela novčanih sredstava za uređenje stambenog objekta Mjera 3. Prodaja građevinskog zemljišta u vlasništvu Općine	nije navedeno	https://drnje.hr/?s=JAVNI+NATJE%C4%8CAJ+ZA+DODJELU+POTICAJA+ZA+MJERU+2	za svaku mjeru u tražilici na stranici općine upisati pojedinu mjeru

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			radi izgradnje stambenog objekta			
Koprivničko-križevačka	Gola	općina	Mjera 1.1. Financijska pomoć pri kupnji stambenog objekta na području Općine Gola. Mjera 1.2. Poboljšanje kvalitete življenja ulaganjem u gradnju, dogradnju, nadogradnju, rekonstrukciju i adaptaciju obiteljskih kuća i stanova, opremanje komunalnom infrastrukturuom i nabavu neophodnih kućanskih aparata.	40	https://gola.hr/wp-content/uploads/2020/10/Javni-poziv-poticanje-stanovanja.pdf	2020
Koprivničko-križevačka	Hlebina	općina	Mjera 4.1. Financijska pomoć pri kupnji	40	https://hlebine.hr/index.php/8-iz-opcine/596-javni-	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			stambenog objekta radi rješavanja vlastitog stambenog pitanja na području općine Hlebine Mjera 4.2. Pобољшanje kvalitete stanovanja ulaganjem u izgradnju novog stambenog objekta ili dogradnju obiteljskih kuća ili stanova kojima se osigurava novi ili poboljšava postojeći stambeni prostor		poziv-mladim-obiteljima-za-dostavu-prijava-za-koristenje-sredstava-pri-rjesavanju-stambenog-pitanja-na-podrucju-opcine-hlebine-4	
Koprivničko-križevačka	Kloštar Podravski	općina	Mjera 4.1. Financijska pomoć pri kupnji stambenog objekta radi rješavanja vlastitog stambenog pitanja na području	40	https://www.klostarpodravski.hr/program-mjera-za-poticanje-rjesavanja-stambenog-pitanja-mladih-obitelji	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			Općine Kloštar Podravski Mjera 4.2. Poboljšanje kvalitete stanovanja ulaganjem u rekonstrukciju obiteljskih kuća ili stanova kojima se osigurava novi ili poboljšava postojeći stambeni prostor			
Koprivničko- križevačka	Peteranec	općina	Mjera 4.1. Financijska pomoć pri kupnji stambenog kredita radi rješavanja vlastitog stambenog pitanja na području općine Peteranec Mjera 4.2. Poboljšanje kvalitete stanovanja uaganjem u	40	https://peteranec.hr/vijesti/program-mjera-za-poticanje-rjesavanja-stambenog-pitanja-mladih-obitelji-na-podrucju-opcine-peteranec-za-2021-godinu	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			izgradnju novog stambenog objekta			
Koprivničko-križevačka	Virje	općina	Mjera 4.3. financijska pomoć pri kupnji građevinskog zemljišta ili stambenog objekta radi rješavanja vlastitog stambenog pitanja na području općine Virje Mjera 4.4. podmirenje troškova koji se odnose na priključke na infrastrukturu Mjera 4.5. poboljšanje kvalitete stanovanja ulaganjem u rekonstrukciju obiteljskih kuća ili stanova kojima se osigurava novi ili	35	https://virje.hr/wp-content/uploads/2021/02/Javni-poziv-za-podnosenje-prijava-za-koristenje-sredstava-pri-rjesavanju-stambenog-pitanja-na-podrucju-opcine-Virje.pdf	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			poboljšava postojeći stambeni prostor			
Koprivničko- križevačka	Legrad	općina	4.1. Stambenog zbrinjavanje mladih obitelji ili osoba prodajom građevinskog zemljišta u vlasništvu općine Legrad po povlaštenim cijenama radi izgradnje vlastite stambene zgrade 4.2. Stambeno zbrinjavanje mladih obitelji ili osoba prodajom stambenog objekta (kuće ili stana) u vlasništvu općine Legrad po povlaštenim cijenama radi izgradnje vlastite stambene zgrade 4.3. Financijska	do 40, međutim ako se sredstva ne raspodjele do 1. prosinca, onda se mogu prijaviti do 45. godine	https://opcinalegrad.hr/program-stambenog-zbrinjavanja-mladih-obitelji/	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			pomoć pri kupnji prve nekretnine (građevinskog zemlišta ili stambenog objekta) radi rješavanja vlastitog stambenog pitanja na području općine Legrad 4.4. Poboljšanje kvalitete stanovanja ulaganjem u izgradnju novog stambenog objekta ili rekonstrukcije kuće ili stana koima se osigurava novi ili poboljšava postojeći stambeni prostor			
Koprivničko-križevačka	Ferdinandovac	općina	4.1. Financijska pomoć pri kupnji stambenog objekta radi rješavanja vlastitog	40	https://ferdinandovac.hr/images/javni_pozivi_i_natjecaji/2021/Javni_poziv_za_kori%C5%A1te	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			stambenog pitanja na području Opdine Ferdinandovac 4.2. Poboljšanje kvalitete stanovanja ulaganjem u rekonstrukciju obiteljskih kuda ili stanova kojima se osigurava novi ili poboljšava postojedi stambeni prostor		nje mjera za poticanje rješavanja stambenog pitanja mladih obitelji i mladih osoba na području Opdine Ferdinandovac u 2021pdf.pdf	
Krapinsko - zagorska	Zagorska Sela	općina	Financijska pomoć za kupnju ili gradnju nekretnina na području Općine Zagorska Sela.	nije navedeno	https://www.zagorska-sela.hr/javni-poziv-za-dostavu-prijava-za-financijsku-pomoc-za-kupnju-ili-gradnju-nekretnina-na-podrucju-opcine-zagorska-sela-2/	
Krapinsko - zagorska	Krapina	grad	Mjera 1. Sufinanciranje gradnje obiteljske	40	https://www.krapina.hr/dokumenti/Javni poziv za dod	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			kuće u iznosu do 50% prihvatljivih troškova, a najviše do 35.000,00 kn Mjera 2. Sufinanciranje kupnje obiteljske kuće / stana u iznosu do 50% kupoprodajne cijene, a najviše do 35.000,00 kn Mjera 3. Sufinanciranje kamate stambenih kredita za kupnju ili gradnju prve nekretnine (stana ili obiteljske kuće) ili rekonstrukciju obiteljske kuće kojom se osigurava novi stambeni prostor u iznosu od 50% kamate za odobrene stambene kredite odnosno u		jelu bespovratnih sredstava za poticanje rje%C5%A1avanja stambenog pitanja mladih obitelji u 2021.g.pdf	
--	--	--	--	--	---	--

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			maksimalnom iznosu do 750,00 kn mjesečno za maksimalno 5 godina otplate kredita Mjera 4. Financijska pomoć za poboljšanje kvalitete stanovanja ulaganjem u rekonstrukciju obiteljskih kuća kojima se osigurava novi stambeni prostor u iznosu do 50% prihvatljivih troškova, a maksimalno u visini 20.000,00 kn			
Međimurska	Prelog	grad	Subvencioniranje stambenih kredita (2019.) uz dodatnu odluku o subencioniranju	40	https://www.prelog.hr/articlefiles/5396_28119_prijedlog-odluke-o-subvencioniranju-stambenih-kredita-	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			kamata stambenih kredita (2021.)		mladih-obitelji-s-podruja-grada-preloga.pdf + https://www.prelog.hr/pomoc-mladim-obiteljima-subvencioniranjem-kamata-kredita/a6553	
Osječko - baranjska	Magadenovac	općina	Pprogram mjera za poticanje rješavanja stambenog pitanja mladih obitelji: Mjera 1. Financijska pomoć za kupnju građevinskog zemljišta ili stambenog objekta na području Općine Magadenovac Mera 2. Financijska pomoć za ulaganje u izgradnju novog stambenog objekta na području	40	http://www.magadenovac.hr/images/Dokumenti/Ostalo/program_mjera_za_poticanje_rjesavanja_stambenog_pitanja_mladih_obitelji_na_podrucju_opcine_magadenovac_u_2021_godini.pdf	Krajnji rok za prijavu za korištenje sredstava je do 31. prosinca 2021., odnosno do utroška sredstava.

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			Općine Magadenovac Mjera 3. Poboljšanje kvalitete stanovanja ulaganjem u rekonstrukciju i/ili adaptaciju stambenog prostora na području Općine Magadenovac			
Osječko - baranjska	Gorjani	općina	Javni poziv mladim obiteljima za dostavu prijava za korištenje sredstava pri rješavanju stambenog pitanja na području općine Gorjani u 2021. godini Mjera: Financijska pomoć za gradnju obiteljske kuće (stambeni objekt)	40	https://www.gorjani.hr/index.php/novosti/item/161-javni-poziv-mladim-obiteljima-za-dostavu-prijava-za-koristenje-sredstava-pri-riesavanju-stambenog-pitanja-na-podrucju-opcine-gorjani-u-2021-godini	Natječaj je objavljen 12.03.2021. godine. Krajnji rok za prijavu za korištenje sredstava je do 31. prosinca 2021., odnosno do utroška sredstava.

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

Osječko - baranjska	Darda	općina	? Općina Darda sudjeluje u sufinanciranju izgradnje 87 kuća u romskom naselju ukupne vrijednosti 36.057.325,38 kn.	?	?	?
Osječko - baranjska	Đakovo	grad	? U tablici 2020. navedeno da postoji mjera stambenog zbrinjavanja	?	? https://www.djako vo.hr/index.php/vij esti/item/3680-stambeni-krediti-u-funkciji-poticanja-gospodarstva.html	
Osječko - baranjska	Jagodnjak	općina	? U tablici 2020. navedeno da postoji mjera stambenog zbrinjavanja	?	?	?
Osječko - baranjska	Koška	općina	Projekt "Stambeni krediti u funkciji poticanja gospodarstva" gdje se sufinancira 1% kamate stambenog kredita	?	http://www.obz.hr/hr/images/OP%C4 %86INA KO%C5% A0KA.pdf	Natječaj je objavljen 01.07.2021. godine.

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

Osječko - baranjska	Marijanci	općina	Javni poziv mladima za dostavu prijava za financijsku pomoć u rješavanju stambenog pitanja na području Općine Marijanci Mjera 1. Financijska pomoć za kupnju građevinskog zemljišta ili stambenog objekta na području Općine Marijanci Mjera 2. Financijska pomoć za ulaganje u izgradnju novog stambenog objekta na području Općine Marijanci Mjera 3. Poboljšanje kvalitete stanovanja ulaganjem u	40	http://www.marijanci.hr/wp-content/uploads/2019/07/TEKST-JAVNOG-POZIVA-novi-PDF-za-web.pdf	Natječaj je objavljen 22. studenog 2019. godine
---------------------	-----------	--------	--	----	---	---

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			rekonstrukciju i/ili adaptaciju stambenog prostora na području Općine Marijanci			
Osječko - baranjska	Našice	grad	Podnošenje zahtjeva za kupnju stana iz Programa društveno poticane stanogradnje na području Grada Našica	?	https://nasice.hr/footer-1/pos-2/	Natječaj je objavljen 28.studenog 2019. godine
Osječko - baranjska	Popovac	općina	Dodjela potpora iz Programa poticanja uređenja naselja i demografske obnove na području Općine Popovac za razdoblje od 2019. do 2021. godine, za proračunsku 2021. godinu	Fizičke osobe - državljani Republike Hrvatske, s prebivalištem i boravištem na području Općine Popovac, kao i strani državljani i osobe bez državljanstva koje su stalno nastanjene na području Popovac, te fizičke osobe	https://popovac.hr/javni-poziv-za-za-dodjelu-potpore-iz-programa-poticanja-uredenja-naselja-i-demografske-obnove-na-podrucju-opcine-popovac-za-razdoblje-od-2019-do-2021-godine-za-proracunsku-2021-godinu/	? https://www.printfriendly.com/p/g/xSfaZH

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

				koje imaju namjeru stalnog nastanjenja na području Općine Popovac		
Osječko - baranjska	Semeljci	općina	Sufinanciranje kupovine ili izgradnje prve nekretnine za mlade i mlade obitelji na području općine Semeljci u 2021. godini	45	https://semeljci.hr/2021/11/30/javni-poziv-za-sufinanciranje-kupovine-ili-izgradnje-prve-nekretnine-za-mlade-i-mlade-obitelji-2/	Natječaj je objavljen 29. studenoga 2021. do 14. 12. 2021. godine
Osječko - baranjska	Šodolovci	općina	? U tablici 2020. navedeno da postoji mjera stambenog zbrinjavanja	?	?	?
Osječko - baranjska	Trnava	općina	Osigurano 100.000,00 za kupnju prve nekretnine na području općine koja će se koristiti u stambene svrhe	45	http://opcina-trnava.hr/wp-content/uploads/2020/11/Javni-poziv-za-sufinanciranje-kupnje-prve-stambene-nekretnine-ili-	Natječaj je objavljen 05. studenoga 2020. do 30. 11. 2020. godine

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

					gradevinskog-zemljista.pdf	
Osječko - baranjska	Valpovo	grad	Javni poziv za prikupljanje zahtjeva za kupnju stanova iz Programa društveno poticane stanogradnje (POS) na području grada Valpova radi utvrđivanja Liste reda prvenstva	?	http://valpovo.hr/home/wp-content/uploads/2021/09/Javni-poziv_compressed.pdf	Prijava je moguća je do 31. prosinca 2021. ili do iskorištenja sredstava planiranih u ovoj proračunskoj godini.
Osječko - baranjska	Viljevo	općina	Vidi info u tablicu		http://www.viljevo.hr/wp-content/uploads/2021/02/Javni-poziv.pdf ; http://www.viljevo.hr/wp-content/uploads/2021/02/Javni-poziv-za-poticanje-kupovine-nekretnine-za-stanovanje-ili-renoviranje-kuce-na-podrucju-	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

					Opcine-Viljevo-za-2019.-godinu.pdf	
Osječko - baranjska	Vladislavci		Vidi info u tablicu		? link ne radi	
Osječko - baranjska	Vrbovsko		Vidi info u tablicu			
Požeško - slavonska	Lipik	grad	Javni poziv mladim obiteljima za dostavu prijave za korištenje mjera Programa socijalnih mjera – pomoć pri rješavanju stambenog pitanja mladih obitelji u 2021. godini: Mjera 1. Financijska pomoć mladoj obitelji pri kupnji građevinskog zemljišta ili stambenog objekta radi rješavanja stambenog pitanja na području Grada Lipika, Mjera 2. Financijska pomoć	40	https://lipik.hr/wp-content/uploads/2021/02/Javni-natiecaj-1.pdf	Javni poziv je otvoren do 30. studenog 2021. godine ili do iskorištenja sredstava predviđenih ovim pozivom.

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			mladoj obitelji za ulaganje u izgradnju novog stambenog objekta na području Grada Lipika; Mjera 3. Financijska pomoć mladoj obitelji za adaptaciju stambenog objekta na području Grada Lipika.			
Požeško - slavonska	Pleternica	grad	Javni poziv za dodjelu nepovratnih financijskih sredstava za poticanje rješavanja stambenog pitanja mladih obitelji: Mjera 1. financijska pomoć pri kupnji stambenog objekta radi rješavanja vlastitog	40	http://pleternica.hr/wp-content/uploads/2021/03/Javni-poziv-mlade-obitelji.pdf	KRATAK ROK - Prijava na ovu mjeru je moguća najkasnije do 29. ožujka 2021. godine ili ranije ovisno o iskorištenju sredstava.

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			stambenog pitanja na području Grada Pleternice Mjera 2. financijska pomoć pri kupnji građevinskog zemljišta radi rješavanja vlastitog stambenog pitanja na području Grada Pleternice Mjera 3. financijska pomoć pri gradnji stambenog objekta radi rješavanja vlastitog stambenog pitanja na području Grada Pleternice			
Požeško - slavonska	Kutjevo	grad	Javni poziv za podnošenje prijave za ostvarenje prava na potporu iz Programa mjera za poticanje rješavanja stambenog pitanja za mlade obitelji na	45	https://kutjevacki.hr/wp-content/uploads/2021/04/Javni-poziv.pdf	KRATAK ROK - Prijave se zaprimaju zaključno s 14. 05. 2021. godine.

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			području Grada Kutjeva Mjera 1. Sufinanciranje kupnje kuće ili stana za mlade obitelji na području Grada Kutjeva Mjera 2. Sufinanciranje izgradnje nove kuće na području Grada Kutjeva			
Požeško - slavonska	Pakrac	grad	Javni poziv za podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava na pomoći za podmirivanje troškova stanovanja korisnicima iz Programa „TRI PLUS“: a) troškove stanovanja b) dodjelu pomoći za plaćanje 50%	Obitelji s troje ili više djece koja su u dobi od 0 do 18 godina starosti, odnosno do 25 godina starosti	https://pakrac.hr/javni-poziv-za-podnosenje-zahtjeva-za-ostvarivanje-prava-na-pomoci-za-podmirivanje-troskova-stanovanja-korisnicima-iz-programa-tri-plus-4/	Pomoći iz ovog Poziva dodjeljuju se za razdoblje od 01.siječnja do 31.prosinca 2021. godine pri nepromijenjenim okolnostima unutar obitelji, odnosno do roka u kalendarskoj 2021. godini do kojega pojedina obitelj ostvaruje pravo. Obitelji sa

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			mjesečne cijene redovnog programa dječjeg vrtića za treće i/ili svako daljnje dijete koje pohađa redovni program Dječjeg vrtića „Maslačak“ Pakrac c) dodjelu pomoći za podmirivanje troškova prijevoza, odnosno pravo na povrat iznosa plaćenog za povratnu studentsku voznu kartu djetetu, javnim prijevozom vlakom ili autobusom na relaciji; mjesto studiranja u Republici Hrvatskoj – Pakrac ili obrnuto, jednom mjesečno do			stečenim pravom u 2020. godini, bez promijenjenih okolnosti unutar obitelji, dužne su potpisati Izjavu o (ne)promijenjenim okolnostima.
--	--	--	--	--	--	--

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			najviše 10 puta godišnje			
Požeško - slavonska	Čaglin	općina	Javni poziv za podnošenje prijava za ostvarenje prava na potporu temeljem Programa mjera za poticanje rješavanja stambenog pitanja za mlade obitelji na području Općine Čaglin: Mjera 1. Sufinanciranje kupnje kuće ili stana za mlade obitelji na području Općine Čaglin Mjera 2. Sufinanciranje izgradnje nove kuće na području Općine Čaglin.	40	https://opcina-caglin.hr/2021/10/12/javni-poziv-za-dodjelu-potpore-mladim-obiteljima-na-podrucju-opcine-caglin/ ; https://opcina-caglin.hr/wp-content/uploads/2021/10/3.JAVNI-POZIV-20211012_0001.pdf	Javni poziv je otvoren od 12. listopada 2021. i prijava se zaprimaju do 12. studenog 2021. godine
Primorsko- goranska	Grad Vrbovsko	grad	Financijska pomoć za kupnju nekretnina	Nije određeno	https://www.vrbosko.hr/natjecaji/1503-javni-poziv-za-	Mjera sama po sebi nije za mlade, ali pošto jedan od

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

					dostavu-prijava-za-financijsku-pomoc-za-kupnju-nekretnina-na-podrucju-grada-vrbovskog	uvjeta je da korisnik ne posjeduje imovinu, te se odnosi i na korisnike koji se tek namjeravaju doseliti u grad, pretpostavlja se da je ciljana skupina mlade obitelji
Sisačko-moslavačka	Grad Sisak	grad	Subvencioniranje stambenog zbrinjavanja mladih obitelji - izgradnja nekretnine	41	https://sisak.hr/prijedlog-odluke-o-subvencioniranju-stambenog-zbrinjavanja-mladih-obitelji-na-podrucju-grada-siska/	
Sisačko-moslavačka	Općina Majur	općina	Javni poziv mladim obiteljima za dostavu prijava za financijsku pomoć u rješavanju stambenog pitanja na području Općine Majur za 2019. i 2020. godine (Mjera 1)	40	https://opcina-majur.hr/wp-content/uploads/2015/07/Javni-poziv-3.pdf	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			Financijska pomoć za kupnju građevinskog zemljišta ili stambenog objekta na području općine Mjera 2) Financijska pomoć za ulaganje u izgradnju novog stambenog objekta na području općine Mjera 3) Pобољшanje kvalitete stanovanja ulaganjem u rekonstrukciju i/ili adaptaciju stambenog prostora na području općine			
Splitsko-dalmatinska	županija	-	Dodjela bespovratnih sredstava iz Programa demografskih mjera poticanja mladim obiteljima	45	https://www.dalmacija.hr/natjecaji/natjecaj-za-podnosenje-prijava-za-dodjelu-bespovratnih-sredstava-iz-	Postoje mjere na razini županije, i pojedinačno kroz gradove odnosno općine (Zadvarje, Komiža, Vis, Klis s primjerom dodjele

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			iz ruralnih područja za izgradnju i adaptaciju kuća na području Splitsko–dalmatinske županije za 2021. godinu		programa-demografskih-mjera-poticanja-mladim-obiteljima-iz-ruralnih-podrucja-za-izgradnju-i-adaptaciju-kuca-na-podrucju-sdz-za-2021	zemljišta s pravom otkupa u svrhu stambene izgradnje)
Splitsko-dalmatinska	Trilj	grad	Javni natječaj za podnošenje prijava za dodjelu bespovratnih sredstava radi sufinanciranja kupnje građevinskog zemljišta ili kuće za stanovanje na području Grada Trilja za 2020. godinu	45	https://trilj.hr/grad-trilj/javni-natjecaji/1180-javni-natjecaj-za-podnosenje-prijava-za-dodjelu-bespovratnih-sredstava-radi-sufinanciranja-kupnje-gradevinskog-zemljista-ili-kuce-za-stanovanje-na-podrucju-grada-trilja-za-2020-godinu	
Splitsko-dalmatinska	Trilj	grad	U planu sufinanciranje	-	https://www.trilj.hr/multimedia/novo	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			priključka za vodu i struju		sti/1183-grad-trilj-nastavlja-s-demografskim-mjerama-i-u-2021-godini	
Šibensko-kninska	Drniš	grad	Program mjera za rješavanje stambenog pitanja mladih obitelji iz listopada 2021.: Mjera 1. Sufinanciranje izgradnje obiteljskog stambenog objekta, Mjera 2. Sufinanciranje kupnje obiteljske kuće ili stana Mjera 3. Sufinanciranje poboljšanja kvalitete stanovanja mladih obitelji ulaganjem u rekonstrukciju obiteljskih kuća kojima se osigurava novi ili	opće bodovanje za bračnog ili izvanbračnog druga mlađeg od 41 godinu	https://www.drnis.hr/images/03_natjecaji/2021/10_05/JAVNI_NATJECAJ_ZAJEDNICA_MJERE_2_3_4_v2.pdf	Postoje pozitivni primjeri (Drniš i Knin, konkretno za Knin grad sufinancira adaptaciju stanova za mlade do 30 tisuća kuna, proračun za 2021. bio je 350 tisuća kuna)

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			poboljšava postojeći stambeni prostor			
Šibensko-kninska	Knin	grad	Javni poziv za sufinanciranje adaptacije stanova za mlade obitelji na području Grada Knina za 2021. godinu	35 (jedan od supružnika)	https://knin.hr/novosti/javni-poziv-za-sufinanciranje-adaptacije-stanova-2/	
Varaždinska	Grad Lepoglava	grad	Dodjela bespovratnih potpora mladim obiteljima za rješavanje njihovog stambenog pitanja na području grada Lepoglave za 2021. godinu: Mjera 1. Sufinanciranje gradnje obiteljske kuće Mjera 2. Sufinanciranje kupnje obiteljske kuće/stana	40	https://www.lepoglava.hr/sadrzaj/pregled/javni-poziv-za-dodjelu-bespovratnih-potpora-mladim-obiteljima-za-rjesavanje-njihovog-stambenog-pitanja-na-podrucju-grada-lepoglave-za-2021-godinu/4329	Naglašeno je kako samci nisu omogućeni prijaviti se na ovu mjeru
Varaždinska	Donja Voća	općina	Javni poziv mladim obiteljima za prijavu korištenja	42	https://www.voca.hr/dokumenti?catID=75	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			sredstava pri rješavanju stambenog pitanja na području Općine Donja Voća u 2021. godini: Mjera 1 financijske pomoći pri kupnji građevinskog zemljišta ili stambenog objekta radi rješavanja vlastitog stambenog pitanja na području Općine Donja Voća; Mjera 2)2. podmirenjem troškova koji se odnose na priključke na infrastrukturu; Mjera 3) financijske pomoći pri rekonstrukciji obiteljskih kuća ili stanova kojima se osigurava novi ili			
--	--	--	---	--	--	--

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			poboljšava postojeći stambeni prostor.			
Varaždinska	Općina Maruševac	općina	Javni poziv za dodjelu bespovratnih potpora mladim obiteljima za rješavanje njihovog stambenog pitanja na području Općine Maruševac za 2021. godinu: Mjera 1. Sufinanciranje adaptacije kuće Mjera 2. Sufinanciranje kupnje obiteljske kuće/stana	40	http://www.marusavec.hr/natjecaji/javni-pozivi/1260-javni-poziv-za-dodjelu-bespovratnih-potpora-mladim-obiceljima-za-rjesavanje-njihovog-stambenog-pitanja-na-podrucju-opcine-marusevec-za-2021-godinu	
Varaždinska	Vidovec	općina	Javni poziv za dodjelu bespovratnih potpora mladim obiteljima za rješavanje njihovog stambenog pitanja na području	40	https://vidovec.hr/novosti/natjecaji/javni-poziv-za-dodjelu-bespovratnih-potpora-mladim-obiceljima-za-rjesavanje-	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			Općine Vidovec za 2021. godinu: Mjera 1. Sufinanciranje gradnje obiteljske kuće Mjera 2. Sufinanciranje kupnje obiteljske kuće/stana Mjera 3. Sufinanciranje rekonstrukcije i/ili adaptacije stambenog prostora na području Općine Vidovec		njihovog-stambenog-pitanja-na-podrucju-opcine-vidovec-za-2021-godinu-274/	
Vukovarsko-srijemska	Ivankovo	općina	Bespovratno sufinanciranje obiteljskih kuća, stanova ili građevinskih zemljišta na području općine Ivankovo, iz 2020. za 2019.	35	http://www.opcina-ivankovo.hr/wp-content/uploads/2020/12/Javni-poziv-za-bespovratno-sufinanciranje-kupnje-obiteljskih-ku%C4%87a-stanov-a-ili-gra%C4%91evinsko-g-zemlji%C5%A1ta-	iz 2019. za 2020.

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

					mladim-obiteljima-na-podru%C4%8Dju-Op%C4%87ine-Ivankovo-u-2019.-godini.pdf	
Vukovarsko-srijemska	Ilok	grad	Program poticanja rješavanja stambenog pitanja na području Grada Iloka	neodređeno	https://www.ilok.hr/2021/02/08/javni-poziv-za-poticanja-riesavanja-stambenog-pitanja-na-podruc%c2%8dju-grada-iloka/	
Vukovarsko-srijemska	Nuštar	općina	Javni poziv za mladim obiteljima za dostavu prijava za korištenje poticaja za rješavanje stambenog pitanja na području Općine Nuštar u 2021. godini	40	https://mail.nustar.hr/natjecaji/javni-poziv-mladim-obiteljima-za-dostavu-prijava-za-koristenje-poticaja-za-rjesavanje-1	
Zadarska	Pašman	grad	? U tablici 2020. navedeno da postoji mjera		?	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			stambenog zbrinjavanja			
Zadarska	Ražanac	općina	Javni natječaj za prodaju građevinskog zemljišta u vlasništvu Općine Ražanac u svrhu rješavanja stambenog pitanja mladih osoba *Predmet natječaja je prodaja građevinskog zemljišta mladim osobama sukladno čl. 25. Odluke o gospodarenju nekretninama Općine Ražanac	40	https://www.opcin a-razanac.hr/javni- natiecaj- ponovljeni-za- prodaju- gradevinskog- zemljista-u- vlasnistvu-opcine- razanac-u-svrhu- rjesavanja- stambenog- pitanja-mladih- osoba/	? vrijedi do? Natječaj je objavljen 04.06.2020. godine U trenutku prijave na natječaj imaju prijavljeno prebivalište na području Općine Ražanac kao i da su u prethodnom razdoblju imali prijavljeno prebivalište na području Općine Ražanac od najmanje 10 godina.
Zadarska	Sveti Filip i Jakov	općina	Javni poziv za prikupljanje zahtjeva za kupnju stanova iz Programa društveno poticane stanogradnje (POS)	?	https://www.opcin a- svfilipjakov.hr/nov ost/javni-poziv-za- prikupljanje- zahtjeva-za- kupnju-stanova-iz-	Natječaj je objavljen 19.02.2019.

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			na području Općine Sveti Filip i Jakov		programa- drustveno- poticane- stanogradnje-pos- na-podrucju- opcine-sveti-filip-i- jakov/787	
Zadarska	Vrsi	općina	? U tablici 2020. navedeno da postoji mjera stambenog zbrinjavanja	?	?	?
Zadarska	Zadar	grad	Svako četiri godine provodi se natječaj za dodjelu socijalnih stanova u vlasništvu Grada Zadra. Do sad je dodijeljeno 300 stanova socijalno ugroženim obiteljima (socijalni stanovi) i 370 stanova iz programa POS-a)		? https://www.grad- zadar.hr/repos/doc/ POZIV%20NA%20 ODABIR%20STANA .pdf ? https://www.grad- zadar.hr/vijest/natj ecaji-35/natjecaj- za-davanje-u- najam-socijalnih- stanova-2561.html	
Zadarska	Benkovac		Javni poziv za podnošenje prijava za stambeno	?	https://www.zadar ska- zupanija.hr/images	Natječaj je objavljen 16.12.2020.

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			zbrinjavanje u 2021. godini sukladno Zakonu o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima: Mjera 1. Najmom obiteljske kuće ili stana u državnom vlasništvu (model A i C) Mjera 2. Darovanjem građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu i građevnog materijala za izgradnju obiteljske kuće (model D) Mjera 3. Darovanjem građevnog materijala za obnovu, dogradnju/nadogra		/dokumenti/219/Javni poziv za podnošenje prijave za stambeno zbrinjavanje u 2021 godini.pdf	
--	--	--	--	--	---	--

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			dnju i završetak izgradnje obiteljske kuće u vlasništvu korisnika i za izgradnju obiteljske kuće na građevinskom zemljištu u vlasništvu korisnika (model E) Mjera 4. Darovanjem neuseljive obiteljske kuće u državnom vlasništvu i građevnog materijala za njezinu obnovu ili rekonstrukciju (model B)			
Zadarska	Biograd na Moru	grad	Javni natječaj za kupnju stana iz Programa društveno poticane stanogradnje (POS)	?	https://www.biogradnamoru.hr/gradska-uprava-vrh/natjecaji-top/1950-iv-cetvrti-javni-natjecaj-za-kupnju-	Natječaj je objavljen 08.04.2021.

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

					stana-iz-programa-drustveno-poticane- stanogradnje-pos	
Zadarska	Nin	grad	Javni poziv za prikupljanje zahtjeva za kupnju stanova iz Programa društveno poticane stanogradnje (POS) na području Grada Nina	?	https://grad-nin.hr/pos-javni-poziv-za-podnosenje-zahtjeva-za-kupnju-stana/	Natječaj traje do 03. prosinca 2018. godine
Zadarska	Novigrad	grad	Natječaj za prodaju građevinskog zemljišta	?	https://www.opcina-novigrad.hr/Natjecaji/2021/Natjecaj_za_prodaju_gradje_vinskog_zemljista_27_01_21.pdf	Natječaj je objavljen 27.01.2021.
Zagrebačka	Dubrava	općina	Mjera 1.1. Potpora pri kupnji građevinskog zemljišta, stambenog objekta ili gradnje kuće radi rješavanja vlastitog	45	https://www.opcina-dubrava.hr/images/Javni_poziv_mladi_m_ljudima_za_dostavu_prijava_za_kori%C5%A1tenje_sredstava_pri_rje%C	

Dodatak smjernici: PREGLED MJERA STAMBENOG ZBRINJAVANJA U HRVATSKOJ

			stambenog pitanja na području Općine Dubrava Mjera 1.2. Potpora za poboljšanje kvalitete stanovanja ulaganjem u rekonstrukciju obiteljskih kuća kojima se osigurava novi ili poboljšava postojeći stambeni prostor		5%1avanju stambenog pitanja na području Općine Dubrava.pdf	
--	--	--	--	--	--	--